

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง
เพื่อเพิ่มพฤติกรรมการประหยัด
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนอรุณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมแนะแนว ตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อเพิ่มพฤติกรรมการ
ประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นี้ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่สามารถ
นำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน หรือในการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูในโรงเรียน ซึ่งส่งผลในการ
พัฒนาพฤติกรรมการประหยัดและการออมของนักเรียน

ชุดกิจกรรมนี้ มีกิจกรรมทั้งหมดจำนวน 10 กิจกรรม โดยผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิค
บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่างและการอภิปรายกลุ่มในการจัดกิจกรรมครั้งนี้
กระบวนการในการจัดกิจกรรมนั้น ผู้วิจัยดำเนินขั้นตอนการจัดกิจกรรมกระบวนการทำค่านิยมให้
กระจ่าง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นทำความเข้าใจ ขั้นแสดงความสัมพันธ์ ขั้นกำหนดคุณค่า
และขั้นแสดงออก ทั้งนี้เพื่อมุ่งให้นักเรียนพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของตนเอง

ผู้วิจัยหวังว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อเพิ่ม
พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนนี้ จะสามารถเพิ่มพฤติกรรมการประหยัด ตลอดจนส่งผลยังการ
ใช้ชีวิตให้มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นางนิตยา กฤษเจริญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาแนะแนว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม.....	74
คู่มือการใช้เครื่องมือ เพื่อทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาค่านิยม การประหยัดและการออม.....	75
กิจกรรมที่ 1	84
กิจกรรมที่ 2	87
กิจกรรมที่ 3	96
กิจกรรมที่ 4	101
กิจกรรมที่ 5	108
กิจกรรมที่ 6	114
กิจกรรมที่ 7	121
กิจกรรมที่ 8	126
กิจกรรมที่ 9	131
กิจกรรมที่ 10	136

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อเพิ่มพฤติกรรมการ
ประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบไปด้วย

1. คู่มือการใช้แบบประเมินการประหยัด เพื่อทดสอบก่อนและหลังการเข้าร่วมชุด
กิจกรรมแนะแนว แบ่งเป็น
 - แบบประเมินการประหยัด
2. คู่มือครู แบ่งเป็น
 - 2.1 การเตรียมการของครูและนักเรียน
 - 2.2 วัตถุประสงค์และโครงสร้างของชุดกิจกรรม
 - 2.3 แผนการจัดกิจกรรมที่ 1-10 และ เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม(ใบงาน, ใบ
ความรู้, สื่อและการเตรียมอุปกรณ์) ที่ 1-10

1. คู่มือการใช้แบบประเมินการประหยัด เพื่อทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

แบบประเมินการประหยัด นี้ ประเมินการประหยัดทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 38 ข้อ แบ่งเป็นประเมิน การประหยัดเงินจำนวน 14 ข้อ การประหยัดเวลาจำนวน 12 ข้อ และการประหยัดสิ่งของเครื่องใช้และพลังงานจำนวน 12 ข้อ แบบประเมินมี 2 ลักษณะ คือ การกระทำทางบวกและการกระทำทางลบ ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบประเมินมาก แสดงว่าเป็นผู้มีการประหยัดสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการประหยัดต่ำ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนประเมินตนเองให้ตรงกับความเป็นจริง เพื่อให้ได้ผลที่ตรงมากที่สุด โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที ในการอ่านและตอบแบบประเมิน

แบบประเมินการประหยัด

คำชี้แจงในการประเมิน ใต้เครื่องหมาย / ในช่องพฤติกรรมของนักเรียน ให้ตรงกับความเป็นจริง แบบวัดชุดนี้ เป็นแบบวัดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อในแบบวัด แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับภาระกระทำของนักเรียนในระดับใด แบบวัดนี้มีคำตอบให้เลือก 3 ช่อง คือ “จริงทุกครั้ง” “จริงบางครั้ง” “ไม่จริงเลย” ให้นักเรียนเลือกตอบ ช่องที่ตรงกับภาระกระทำที่เป็นจริงของนักเรียนเพียงคำตอบเดียว

คำตอบของนักเรียนไม่มีคำตอบใดผิด แต่คำตอบอาจแตกต่างกันไปตามการกระทำของแต่ละคน ฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงที่สุด

โปรดตอบคำถามทุกข้อ เนื่องจากถ้าไม่ตอบข้อใดข้อหนึ่ง แบบวัดชุดนี้จะใช้ไม่ได้ทันที

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	จริง ทุกครั้ง	จริง บางครั้ง	ไม่จริง เลย
0	ข้าพเจ้าแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้ปกครองเก็บสะสมไว้			
00	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ			
000	ข้าพเจ้านำสมุดเก่าที่เหลือใช้มารวบรวมไว้ใช้เป็นสมุดโน้ต			

- ในข้อ 0 ถ้านักเรียนเลือกตอบว่า “จริงทุกครั้ง” หมายความว่านักเรียนแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้ปกครองเก็บสะสมไว้
- 00 ถ้านักเรียนเลือกตอบว่า “จริงบางครั้ง” หมายความว่านักเรียนแบ่งเวลาทบทวนบทเรียน เพื่อเตรียมตัวสอบบ้างเป็นบางครั้ง
- 000 ถ้านักเรียนเลือกตอบว่า “ไม่จริงเลย” หมายความว่า นักเรียนไม่ได้นำสมุดเก่าที่เหลือใช้ มารวบรวมไว้ใช้เป็นสมุดโน้ต

ข้อที่	ข้อความ	จริง ทุกครั้ง	จริง บางครั้ง	ไม่จริง เลย
1.	ข้าพเจ้าแบ่งเงินใช้จ่ายเป็นสัดส่วน			
2.	ข้าพเจ้าขอเงินผู้ปกครองเพิ่ม			
3.	จำนวนเงินที่ข้าพเจ้าใช้จ่ายในแต่ละวันหรือสัปดาห์ มากกว่าจำนวนเงินที่ข้าพเจ้าได้รับ			
4.	ข้าพเจ้าแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับ เก็บสะสมไว้			
5.	ข้าพเจ้าไม่ได้เก็บสะสมเงิน			
6.	ข้าพเจ้าจะเหลือเงินจากการใช้จ่าย เก็บสะสม			
7.	เมื่อเห็นของถูกใจ ข้าพเจ้าจะซื้อทันที			
8.	ข้าพเจ้านำเงินที่เก็บสะสมไว้ จากค่าใช้จ่ายประจำวันมา ซื้อของที่มิประโยชน์			
9.	ข้าพเจ้าซื้อของรับประทานเล่น เช่น ลูกอม หมากฝรั่ง น้ำอัดลม			
10.	ข้าพเจ้าซื้อของตามเพื่อน แม้เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น			
11.	ข้าพเจ้านำสมุดที่ใช้แล้วบางส่วนในเทอมก่อน มาใช้ต่อ			
12.	ข้าพเจ้าเปลี่ยนอุปกรณ์การเรียนบ่อยแม้ยังมีของเดิมอยู่			
13.	ข้าพเจ้าซื้อสมุดใหม่ แม้ยังมีสมุดเล่มเก่าอยู่			
14.	ข้าพเจ้าซื้อหนังสือการ์ตูน นิยายอ่าน			
15.	ในวันหยุดข้าพเจ้าใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อดูโทรทัศน์			
16.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับดูข่าวโทรทัศน์			
17.	ในวันหยุดข้าพเจ้าใช้เวลาส่วนใหญ่โทรศัพท์คุยกับเพื่อน			
18.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาเตรียมตัวดูหนังสือก่อนสอบ แล้ว ข้าพเจ้าปฏิบัติตัวได้ตามนั้น			
19.	ครูมักทวงถามงานข้าพเจ้า			
20.	เมื่อครูสั่งการบ้าน ข้าพเจ้าทำทันทีที่มีเวลาว่าง			
21.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาทบทวนบทเรียน เพื่อเตรียมตัวสอบ			
22.	เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดอ่านหนังสือหาความรู้ เพิ่มเติม			

ข้อที่	ข้อความ	จริง ทุกครั้ง	จริง บางครั้ง	ไม่จริง เลย
23.	ข้าพเจ้าเล่นในขณะครุสอน			
24.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาแต่ละวัน อ่านหนังสือเรียน			
25.	ข้าพเจ้ากับเพื่อนๆ มีแผนไปเที่ยวกันในวันหยุด			
26.	ข้าพเจ้าใช้เวลาในวันหยุดช่วยทำงานบ้าน			
27.	ข้าพเจ้านำสมุดที่เหลือใช้มารวบรวมไว้ใช้เป็นสมุดโน้ต			
28.	ข้าพเจ้าซื้อเสื้อผ้าใหม่ที่ทันสมัย			
29.	ข้าพเจ้าฝึกสมุดจดงานมาเขียนเล่น			
30.	ข้าพเจ้าขีดเขียนโต๊ะเรียนหรือเก้าอี้			
31.	ข้าพเจ้าทิ้งเศษกระดาษบนพื้น			
32.	ข้าพเจ้าใช้โทรศัพท์เฉพาะเรื่องจำเป็นเท่านั้น			
33.	ข้าพเจ้านั่งโยกเก้าอี้เล่น			
34.	ข้าพเจ้านำน้ำดื่มมาล้างหน้า			
35.	ข้าพเจ้านอนหลับโดยไม่ปิดวิทยุหรือโทรทัศน์			
36.	ข้าพเจ้าปิดไฟในห้องนอนทุกครั้งเมื่อเลิกใช้			
37.	ข้าพเจ้าเปิดโทรทัศน์เฉพาะเวลาที่มีรายการน่าสนใจ			
38.	ข้าพเจ้าโทรศัพท์ถึงเพื่อนทันทีที่อยากคุยด้วย			

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบวัดการประหยัคมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

แบบวัดมี 2 ลักษณะ คือ การกระทำทางบวกและการกระทำทางลบ

การกระทำทางบวก คือ การกระทำที่สมควรกระทำ

ผู้ตอบเลือกตอบคำว่า	“จริงทุกครั้ง”	ให้คะแนน	2
	“จริงบางครั้ง”	ให้คะแนน	1
	“ไม่จริงเลย”	ให้คะแนน	0

การกระทำทางลบ คือ การกระทำที่ไม่สมควรกระทำ

ผู้ตอบเลือกตอบคำว่า	“จริงทุกครั้ง”	ให้คะแนน	0
	“จริงบางครั้ง”	ให้คะแนน	1
	“ไม่จริงเลย”	ให้คะแนน	2

ดังนั้น ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการประหยัคสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการประหยัคต่ำ

ข้อคำถามที่มีการกระทำทางบวก และทางลบ ดังนี้

ข้อที่มีการกระทำทางบวก คือ ข้อ 1,4,6,8,11,16,18,20,21,22,24,26,27,32,36,37

ข้อที่มีการกระทำทางลบ คือ ข้อ 2,3,5,7,9,10,12,13,14,15,17,19,23,25,28,29,30,31,33,34,35,38

คะแนนที่ได้จากการประเมินนี้ กรุณาไปเป็นคะแนนก่อน และหลังการทดลอง เพื่อทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองต่อไป

2. คู่มือครู

เพื่อการนำชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง ไปใช้ในการเพิ่มพฤติกรรม
การประหยัดของนักเรียน

2.1 การเตรียมการของครูและนักเรียน

2.1.1 ครู (อาจารย์แนะแนว, อาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ให้บริการแนะแนวในองค์กร)

1) การเตรียมความพร้อมก่อนใช้ชุดกิจกรรม

1.1) ควรศึกษาชุดกิจกรรมโดยละเอียดให้เข้าใจทั้ง 10 กิจกรรม

1.2) การนำไปใช้ควรนำไปใช้ทั้ง 10 กิจกรรมเพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตาม

วัตถุประสงค์

1.3) การนำไปใช้สามารถใช้เพื่อพัฒนาค่านิยมการประหยัดและการออมของ
นักเรียน หรือใช้เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนปกติได้

2) ขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรม

2.1) ครู ทดสอบการประหยัดของนักเรียน โดยศึกษาวิธีการได้จากคู่มือการใช้
แบบประเมินการประหยัด เพื่อทดสอบก่อนการร่วมกิจกรรม ก่อนเริ่มใช้ชุดกิจกรรม 1 สัปดาห์

2.2) ครูดำเนินกิจกรรมตามแผนกิจกรรมที่กำหนด

2.3) ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมใช้เวลาสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที

2.4) สถานที่ในการดำเนินกิจกรรม ควรเป็นในห้องเรียนหรือห้องศูนย์กิจกรรม

แนะแนว

2.5) ครูประเมินการประหยัดของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินการประหยัด หลัง
การใช้ชุดกิจกรรม 1 สัปดาห์

2.1.2 นักเรียน

1) เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5

2) เป็นนักเรียนที่ต้องการพัฒนาค่านิยมการประหยัดและการออมของตนเอง

2.2 วัตถุประสงค์และโครงสร้างของชุดกิจกรรม

2.2.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อเพิ่ม
พฤติกรรมประหยัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2) เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อเพิ่มพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2.2 โครงสร้างชุดกิจกรรม

โครงสร้างชุดกิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 10 กิจกรรม ตามองค์ประกอบของการประหยัด 3 องค์ประกอบ ดังนี้ รายละเอียดตามตารางดังนี้

องค์ประกอบ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิคที่ใช้
	1. การปฐมนิเทศและการสร้างความคุ้นเคยชื่อกิจกรรม “ใครเอ่ย”	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียน 2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการ รวมถึงเวลาและสถานที่ในการดำเนินการทดลองครั้งนี้	เกม
การประหยัดเงิน	2. การวางแผนการใช้จ่ายเงินชื่อกิจกรรม “พอประมาณ”	1. นักเรียนบอกถึงเหตุผลและมีหลักการในการใช้จ่ายเงิน 2. เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงและให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	การอภิปรายกลุ่ม
การประหยัดเงิน	3. การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินชื่อกิจกรรม “ฉลาดซื้อ”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกถึงประโยชน์และคุณค่าของสินค้า ก่อนตัดสินใจซื้อ 2. เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีในการซื้อสินค้าตามความเหมาะสมและความจำเป็น	การอภิปรายกลุ่ม
การประหยัดเงิน	4. การวางแผนการเก็บออมเงินชื่อกิจกรรม “เพียงพออย่างพอเพียง”	1. เพื่อให้ให้นักเรียนอธิบายประโยชน์และความสำคัญของการวางแผนการใช้และเก็บออมเงิน 2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกการวางแผนแบ่งเงินเป็นสัดส่วนในการใช้จ่าย และมีการเก็บออม	สถานการณ์จำลอง

องค์ประกอบ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิคที่ใช้
การประหยัดเวลา	5. การวางแผนการใช้เวลา ชื่อกิจกรรม “นาฬิกาทอง”	1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายประโยชน์ของการวางแผน การใช้เวลาและรู้จักแบ่งเวลาในแต่ละวัน 2. ให้นักเรียนบอกการวางแผนการใช้เวลาเพื่อทบทวนบทเรียน	กรณีตัวอย่าง
การประหยัดเวลา	6. การใช้เวลาว่างในการทบทวนบทเรียนและช่วยเหลืองานบ้าน ชื่อกิจกรรม “ชีวิตที่มีคุณค่า”	1. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการใช้เวลาในการทบทวนบทเรียนและช่วยเหลืองานบ้าน 2. . เพื่อให้นักเรียนวางแผนและจัดแบ่งเวลา ว่างได้เหมาะสม	บทบาทสมมติ
การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้และพลังงาน	7. การนำสิ่งของเครื่องใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ชื่อกิจกรรม “ผู้วิเศษ”	1. เพื่อให้นักเรียนเสนอแนวทางการนำเครื่องใช้ มาดัดแปลง ประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม 2. ให้นักเรียนอธิบายข้อดีในการใช้สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด	การอภิปรายกลุ่ม
การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้และพลังงาน	8. การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ชื่อกิจกรรม “ผู้พิทักษ์”	1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีดูแล รักษา และทำนุบำรุงสาธารณสมบัติ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการแสดงความรักและหวงแหนสาธารณสมบัติ ของโรงเรียน	สถานการณ์จำลอง
การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้และพลังงาน	9. การใช้ไฟฟ้า พลังงานและโทรศัพท์อย่างรู้คุณค่า ชื่อกิจกรรม “มิสเตอร์เซฟ”	1. ให้นักเรียนระบุความสำคัญของการประหยัดพลังงาน ประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธี การใช้ไฟฟ้า พลังงาน รวมถึงโทรศัพท์ ให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่าสูงสุด	การอภิปรายกลุ่ม

องค์ประกอบ	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิคที่ใช้
	10. กิจกรรม “ฉันทำได้”	1. เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันสรุป ทบทวนกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ร่วมทำ 2. เพื่อให้นักเรียนได้เลือกแนวทาง ปฏิบัติ ได้ยึดถือเป็นค่านิยมที่ดี 3. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกร ความคิดเห็นและเสนอแนะในกิจกรรม ที่ได้จัดในครั้งนี้	อภิปรายกลุ่ม

2.3 แผนการจัดกิจกรรม และขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

ในแผนการจัดกิจกรรมประกอบไปด้วย ประเภทของกิจกรรม ขนาดของกลุ่ม
 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม วัตถุประสงค์ สื่อ,อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม การเตรียมการล่วงหน้า
 และขั้นตอนกิจกรรม โดยเฉพาะขั้นตอนกิจกรรมนั้นในชุดกิจกรรมนี้ใช้การดำเนินกิจกรรม
 ตามแนวกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ ชื่อกิจกรรม “ใครเอ่ย”
--

ขนาดของกลุ่ม 20 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการ รวมถึงเวลาและสถานที่ในการดำเนินการทดลองครั้งนี้

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบประกอบกิจกรรม “ใครเอ่ย”
2. ปากกา/ ดินสอ
3. นกหวีด

การเตรียมการล่วงหน้า

1. ครูทำการศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรม
2. ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ก่อนการจัดกิจกรรม

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ครูกล่าวแนะนำตนเอง และใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับครู และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 นักเรียน 20 คน นั่งล้อมวงเป็นวงกลม
- 1.2 ครูแจกใบประกอบกิจกรรม “ใครเอ่ย” ให้แก่นักเรียน ในเอกสารจะมีคำถามลักษณะต่างๆ 20 ลักษณะ โดยขึ้นต้นด้วยคำว่า ใครเอ่ย ตัวอย่างเช่น ใครเอ่ย เกิดวันอาทิตย์ เป็นต้น จากนั้น ครูแจ้งกติกาให้นักเรียนหาเพื่อน ที่มีลักษณะตรงกับคุณสมบัติที่ได้ระบุ และให้เพื่อนเขียนชื่อลงในช่องนั้นๆ โดยห้ามใส่ชื่อตนเอง และมีชื่อซ้ำได้คนละไม่เกิน 2 ช่องเท่านั้น ภายในเวลา 10 นาที เมื่อหมดเวลา ครูจะเป่านกหวีดครั้งที่ 1 เป็นสัญญาณให้นักเรียนกลับมานั่งที่ของตน และเมื่อครูเป่านกหวีดครั้งที่ 2 เป็นสัญญาณว่าทุกคนจะต้องนั่งเรียบร้อยประจำที่ของตน หากใครยังไม่ถึงที่นั่งจะถูกตัดคะแนนรายชื่อเพื่อนที่หาได้ออกจากใบประกอบกิจกรรม ตามจำนวนเวลาที่ครูนับจนกว่าจะนั่งประจำที่

1.3 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเพิ่มเติม เมื่อทุกคนเข้าใจแล้ว ครูเป่านกหวีดเป็นสัญญาณเริ่มกิจกรรม ให้นักเรียนแต่ละคนใช้เวลาในการค้นหาและให้เพื่อนเขียนชื่อลงในช่องที่ตรงกับคุณลักษณะของตน

1.4 เมื่อหมดเวลา ครูสัมภาษณ์ผู้ที่ได้รายชื่อมากที่สุดและเสร็จเรียบร้อยก่อนอันดับที่ 1-3 โดยให้แจ้งชื่อเพื่อนตามคุณสมบัติในแต่ละข้อความ และให้เพื่อนนักเรียนช่วยกันตรวจสอบว่าจริงหรือไม่ โดยอาจใช้วิธีสุ่มถาม

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพิ่มเติม สร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเอง

3. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์และวิธีการเรียนรู้ด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และการอภิปรายกลุ่ม ชี้แจงถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประหยัด จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

4. ครูนัดหมายนักเรียนในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ความสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สอบถามความเข้าใจที่ตรงกันถึงจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้

ใบประกอบกิจกรรม ครั้งที่ 1 ชื่อกิจกรรม “ใครเอ่ย”
--

“ใครเอ่ย”

ลำดับที่	รายการ	ชื่อ-นามสกุล
1.	ใครเอ่ย เป็นลูกคนโต	
2.	ใครเอ่ย เกิดวันจันทร์	
3.	ใครเอ่ย ชอบเล่นกีตาร์	
4.	ใครเอ่ย ชอบคัมน้ำอัดลม	
5.	ใครเอ่ย ชอบอ่านหนังสือการ์ตูน	
6.	ใครเอ่ย เปลี่ยนอุปกรณ์การเรียนบ่อย	
7.	ใครเอ่ย ชอบเข้าห้องสมุด	
8.	ใครเอ่ย ชอบซื้อของทันทีที่ดูใจ	
9.	ใครเอ่ย เกิดเดือนมีนาคม	
10.	ใครเอ่ย มีเงินเก็บสะสมมากกว่า 9 พันบาท	
11.	ใครเอ่ย มีชื่อเล่น 2 พยางค์	
12.	ใครเอ่ย ชอบเล่นฟุตบอล	
13.	ใครเอ่ย วาดรูปเก่ง	
14.	ใครเอ่ย พุดจาไพลเราะ	
15.	ใครเอ่ย ได้เกรด 4 มากกว่า 3วิชา	
16.	ใครเอ่ย ชอบอมลูกอม	
17.	ใครเอ่ย เปลี่ยนโทรศัพท์มือถือบ่อย	
18.	ใครเอ่ย ยิ้มเก่ง	
19.	ใครเอ่ย ชอบช่วยเหลือเพื่อน	
20.	ใครเอ่ย ชอบฝึกสมุดจดงาน	

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 2 ชื่อกิจกรรม “พอประมาณ”
--

ขนาดของกลุ่ม 20 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงเหตุผลและมีหลักการในการใช้จ่ายเงิน
2. เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง และให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง”
2. ใบงาน “พอประมาณ”

การเตรียมการล่วงหน้า

1. ครูศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรม
2. ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ก่อนการจัดกิจกรรม

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ขั้นทำความเข้าใจ (5 นาที)

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเรื่องหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง

-นักเรียนเคยได้ยินเรื่องหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ อย่างไร

-นักเรียนคิดว่า ตนได้นำหลักคิดมาปฏิบัติบ้างหรือไม่ อย่างไร

2. ขั้นแสดงความสัมพันธ์ (20 นาที)

2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ครูนำเสนอหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งที่เป็นทฤษฎี และแนวปฏิบัติตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยแจกเอกสารใบความรู้เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” และใบงาน “พอประมาณ” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาและร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นตามหัวข้อในใบงาน

2.2 จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอในประเด็นที่อภิปราย

ข้อคิดเห็นร่วมกัน

3. ขั้นกำหนดคุณค่า (15 นาที)

3.3 นักเรียนร่วมกันสรุปเพิ่มเติม และเลือกวิธีการหรือแนวทางในการนำหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี และครูสุ่มถามนักเรียน 2-3 คนถึงข้อดีในการดำเนินชีวิตตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง

4. ขั้นแสดงออก (10 นาที)

นักเรียนแต่ละคนเขียนแนวทางที่ตนสามารถนำหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน
ช่วงเวลา 3 วันนี้ และฝึกทำบันทึกรายการ รายรับและรายจ่ายของแต่ละคน ทุกๆ วัน โดยเริ่มทำ
รายการของวันนี้ แล้วนัดหมายให้นำมาแลกเปลี่ยนในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

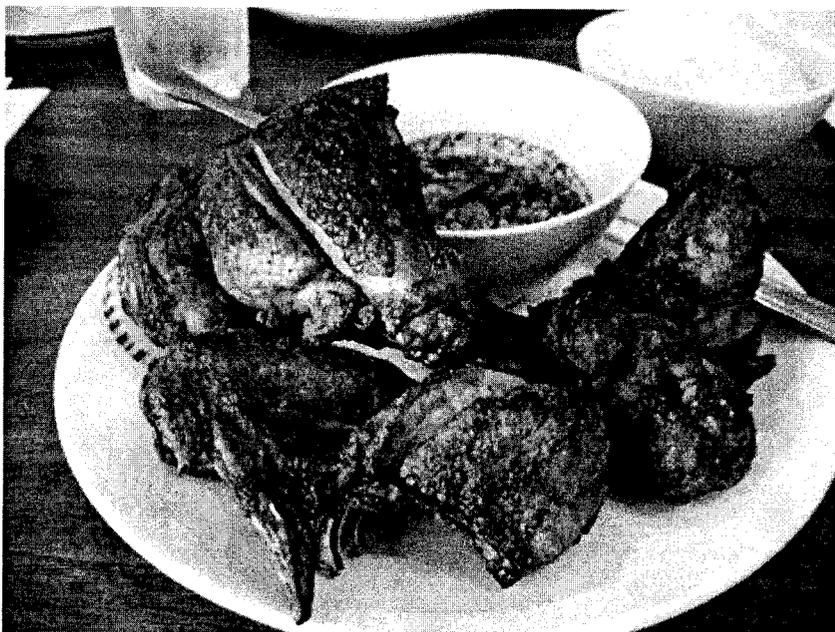
การประเมินผล

1. ประเมินจากการระบุเหตุผลและหลักการในการใช้จ่ายเงินของนักเรียน ในการตอบข้อ
ซักถาม สันทนา
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักคิดเศรษฐกิจ
พอเพียงในชีวิตประจำวัน

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2 ชื่อกิจกรรม "พอประมาณ"

ใบความรู้เรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง" แนวทางปฏิบัติในแบบเศรษฐกิจพอเพียง

□ รู้จักใช้เงินในการเลือกรับประทานอาหารในราคาที่เหมาะสม เช่น ไก่ทอดในร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ด กับไก่ทอดของไทยตามตลาดทั่วไป จริงอยู่ว่ามันเป็นไก่ทอดเหมือนกัน ขนาดก็เท่ากัน แต่ราคามันห่างกันลิบ ทานไก่ทอดในร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด แล้วทำให้เงินมันเหลือน้อยกว่าทานไก่ทอดธรรมดาๆ ทำให้เหลือเงินไปซื้อของใช้จำเป็นอื่นๆ น้อยลงไปอีก เหลือเงินออมน้อยลง เวลาเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นมาชีวิตก็ลำบาก และเป็นทุกข์ และมีผลกระทบในภาพรวมคือถ้า เงินออมของทั้งระบบก็จะน้อยลง ทำให้การขยายการลงทุนในประเทศก็จะทำได้ยาก เนื่องจากเงินออมในธนาคารมีน้อยไม่พอให้ระดมทุน ต้องไปกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเข้ามาอีก ประเทศก็ขาดดุลบัญชีเดินสะพัด เงินบาทก็จะอ่อนค่าลงตามทฤษฎี อีกอย่างกินไก่ทอดในร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด 100 บาท เงินเข้ากระเป๋าคคนไทย 30 บาท เข้ากระเป๋ฝรั่งไป 70 บาท ซึ่งเป็นค่าลิขสิทธิ์ เงินไหลออกนอกประเทศอีก

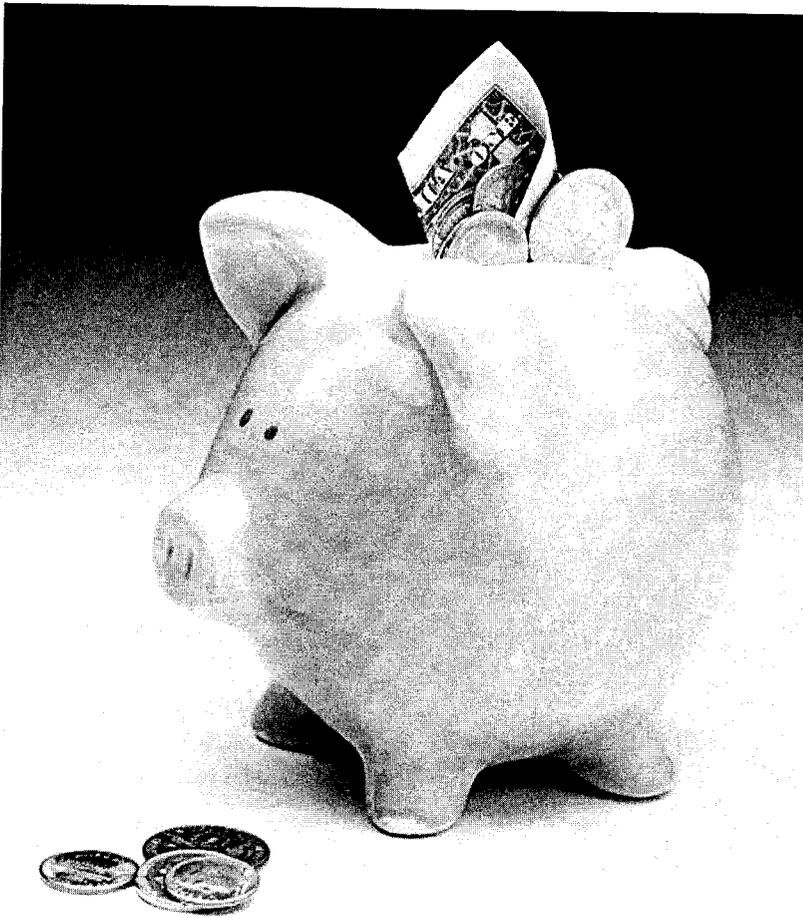

□ เลือกใช้ของที่ต้องการในราคาพอเหมาะ เช่น รถยนต์ เป็นตัวอย่างที่ใกล้ตัวที่สุด ระหว่างรถยนต์ยุโรปกับรถญี่ปุ่นที่ผลิตในประเทศไทยซึ่งเป็นรถยนต์เหมือนกัน วิ่งได้เหมือนกัน แต่คนส่วนใหญ่อยากจะเลือกรถยุโรปเพราะแสดงสถานะทางสังคมว่าเรามีเงิน แต่หลายคนคงจะทราบว่

รถยนต์เป็นสินทรัพย์ที่เสื่อมมูลค่าลงทุกวันตามสัดส่วนเวลา และมีอายุการใช้งาน ดังนั้น ณ วันที่เราขายรถยนต์ ราคาของรถยนต์ราคาแพงก็จะมีมูลค่าลดลงมากกว่า ทั้งนี้ยังไม่รวมค่าบำรุงรักษาและค่าซ่อม ความสำคัญของการแสดงสถานะทางสังคมด้วยรถยนต์เท่ากับบ้านเรา แต่เลือกใช้รถยนต์ที่คุ้มค่าในราคาเหมาะสม ผลกระทบอื่นๆ ก็จะคล้ายๆ กับข้อ 1 สินค้าหลายอย่างมันแพงเกินราคาก็เพราะเราจ่ายค่าทรัพย์สินทางปัญญา หรือค่าลิขสิทธิ์มากกว่าต้นทุนของสินค้าเองซะอีก

□ **บริโภคสินค้าด้วยเงินออม** จะเห็นว่าคนในบ้านเรากลับไปบริโภคสินค้าด้วยเงินกู้ เช่น กู้เงินไปซื้อโทรทัศน์ มือถือ กระเป๋าหิ้ว ฯลฯ แล้วสิ้นเดือนก็ต้องมาเป็นทุกข์ผ่อนชำระกัน ลักษณะนิสัยแบบนี้เรียกว่าใช้เงินเกินตัว ซึ่งกำลังเกิดในประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นมะเร็งร้ายที่กำลังจะลามทำให้เศรษฐกิจอเมริกา ระเบิดในอีกไม่ช้านี้ หลักการคือเราต้องเข้าใจก่อนว่า การบริโภคกับการลงทุนนั้นต่างกัน เช่น ถ้าท่านซื้อมือถือมา เพื่อมาใช้ในวิชาชีพแล้ว มันจะทำเงินกลับมาให้ท่าน นั่นเรียกว่าเป็นการลงทุน แต่ถ้าท่านไม่มีกิจอันใดที่จะใช้ แต่ซื้อมาเพราะว่าคนอื่นมีกัน อันนั้นก็เรียกว่าการบริโภค อะไรที่เป็นการลงทุน มันย่อมมีผลตอบแทนคืนมา (แม้ว่าจะสินค้านั้นจะมีมูลค่าเสื่อมลงทุกวัน) แต่การบริโภคนั้น สินค้าที่ซื้อมาบริโภคมันก็จะมามีค่าเสื่อมถอยลงทุกวัน โดยไม่มีผลตอบแทนคืนมา ถ้าท่านบริโภคสินค้าด้วยเงินกู้กันเยอะๆ ทั้งประเทศมันก็จะมามีผลกระทบ ทำให้ไม่สามารถจะมีเงินไปลงทุนได้ เพราะเงินกู้ของท่าน ที่สามารถจะนำไปลงทุน ได้ถูกจัดลงในโควตาของเงิน ที่ท่านกู้ออกมาบริโภคไปแล้ว ท้ายสุด ก็ต้องไปกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ เข้ามาอีก ประเทศที่ขาดดุลบัญชีเดินสะพัด เงินบาทก็จะอ่อนค่าลงตามทฤษฎี

□ ใช้เงินในสิ่งที่มีประโยชน์เป็นรูปธรรมเท่านั้น ตัวอย่างที่จะยกตัวอย่างได้ง่ายๆ คือ การส่ง SMS เข้ารายการโทรศัพท์ต่างๆ เท่าที่ทราบ มีแต่ประเทศกำลังพัฒนา และประชาชนไม่มีความคิดเท่านี้ ที่จะนิยมส่ง SMS เข้ารายการโทรศัพท์ มากมายแบบประเทศไทย เมื่อนั่งดูโทรศัพท์ ก็สงสัยว่าคนที่ส่ง SMS เข้าไปจะได้ประโยชน์อะไรบ้าง สรุปก็คือได้แต่ความพอใจ ไม่มีประโยชน์ในทางรูปธรรมอะไรเลย บางคนส่ง SMS เดือนนึงหลายหมื่นบาท แต่ไม่รู้ว่าจะส่งไปทำไม ซึ่งเป็นการใช้เงินที่ควรจะออมอย่าง ไม่ถูกเรื่องเท่าไรหรอก

□ ส่งเสริมการซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศ ซึ่งคนไทยเราอาจจะมีจิตสำนึก ในเรื่องนี้ค่อนข้างน้อยไปบ้าง หากท่านสังเกตว่าทำไมหลายๆ ชาติที่เจริญ มักจะเป็นชาติที่มีความเป็นชาตินิยมสูงมาก เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน จีน ทั้งนี้ เนื่องจากสินค้าแบบเดียวกัน คนในชาตินั้นจะเลือกซื้อสินค้า ที่ผลิตในประเทศของเขา ก่อน ทำให้สินค้าที่ผลิตในประเทศ ได้มีโอกาสทดลองตลาด ปรับปรุงสินค้า และสะสมเงินทุน ไปทำเรื่อง R&D ต่อ ยอดไปได้ แต่ถ้าคนไทย เรานิยมซื้อของต่างชาติ มากกว่า

ของที่ผลิตในประเทศ เงินก็จะไหลออกนอกประเทศเป็นจำนวนมาก เหมือนน้ำที่แห้งเหือดไปจาก
 สระน้ำ แทนที่คนไทยจะได้ประโยชน์จาก Multiplier Effect หรือตัวคูณของการใช้เงินต่อไปเป็น
 ทอดๆ ในระบบเศรษฐกิจของเราเอง แต่เงินกลับไหลออกนอกประเทศ คนไทยก็ได้แต่ค่าแรงใน
 การขายของเท่านั้น สินค้ายี่ห้อต่างๆ ของโลก เช่น LG, Samsung, Haier, TCL, Huawei ก็โตมาจาก
 ตลาดในประเทศก่อนทั้งนั้น ไม่มีใครกระโดดออกไปนอกประเทศแล้วโตเลย อย่างของไทย
 สมัยก่อนก็มีโทรทัศน์ยี่ห้อธานินทร์ แต่ตอนนี้ก็หายไปจากตลาดแล้ว เพราะคนไทยไม่สนับสนุน

□ **งดอบายมุข** อันนี้ง่ายที่สุด แต่เป็นปัญหาที่ฝังลึกรากลึกสุดของสังคมไทย เพราะห่วยทั้งบนดิน
 ได้มีมาก ขนาดจะดูฟุตบอลโลก หนังสือพิมพ์ ก็ยังมีราคาต่อรองให้อีก ไม่ว่าจะเป็นอบายมุข
 ประเภทใด ก็ทำให้เราไม่มีเงินออมทั้งนั้น พอไม่มีเงินออม ทำยสุดก็ต้องพึ่งเงินกู้มาบริโภคกันอีก

□ **รู้จักลงทุนในสิ่งที่มีประโยชน์ และได้ความรู้** เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ห้ามให้เราไม่ใช้เงิน
 เพียงแต่ว่าใช้เงินให้เกิดประโยชน์กับตัวเรา เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่ม การลงทุน
 เพื่อให้เกิดความรู้เพิ่มขึ้น จากการซื้อหนังสือที่มีประโยชน์มาอ่าน ไปฟังสัมมนา ไปทัศนจร ไปดู
 งาน ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในชีวิตประจำวันของเรา จะทำให้เรา
 สามารถใช้เงินอย่างคุ้มค่า มีเงินออม เหลือเก็บไว้ใช้ในการบริโภคสิ่งที่จำเป็น ไม่มีภาระหนี้สินที่ไม่
 จำเป็น เงินออมทั้งระบบ ก็จะเพียงพอต่อการระดมทุน เพื่อการลงทุนในประเทศ ไม่ต้องพึ่งพิง
 เงินตราต่างประเทศ คำว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั้นหมายถึงความพอดีด้วย ไม่ได้ห้ามกั้หนีมาลงทุน
 แต่อย่างใด トラบใดที่กั้หนียืมสินแล้วมาลงทุน แต่การลงทุนนั้นยังสามารถให้ผลตอบแทนที่มี
 ความเป็นไปได้ว่าจะชำระหนี้ได้ก็ถือว่าพอเพียง

/ โดย .๑*อาหล่อยจ้ง.๑* /

ที่มา www.dek-d.com

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2 ชื่อกิจกรรม “พอประมาณ”

ใบงาน “พอประมาณ”

ให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปรายและตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

1. นักเรียนเข้าใจหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงว่าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. หลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญและจำเป็น ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนช่วยกันบอกถึงสิ่งที่เคยทำในชีวิตประจำวัน ที่สอดคล้องตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมระบุถึงผลที่ได้รับทั้งต่อตนเอง และต่อครอบครัว สังคม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....

4. นักเรียนมีแนวทางในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และเป็นตัวแบบให้ผู้อื่นในสังคม
รอบข้างด้วยวิธีการใด โปรดอธิบาย พร้อมยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 3 ชื่อกิจกรรม “ฉลาดซื้อ”
--

ขนาดของกลุ่ม 20 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ 50 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนคำนึงถึงประโยชน์และคุณค่าของสินค้า ก่อนตัดสินใจซื้อ
2. เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีในการซื้อสินค้าตามความเหมาะสมและความจำเป็น

สื่อ/อุปกรณ์

1. เอกสารโฆษณาประชาสัมพันธ์ของห้างสรรพสินค้าต่างๆ (แมคโคร โลตัส บีคซี ฯลฯ)
2. ใบความรู้เรื่อง “ฉลาดซื้อ”
3. ใบงานที่ 1 “ใบสั่งซื้อสินค้า”
4. ใบงานที่ 2 “คติประจำใจของฉัน”

การเตรียมกิจกรรมล่วงหน้า

1. ครูศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรม
2. ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ก่อนการจัดกิจกรรม

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ขั้นทำความเข้าใจ (10 นาที)

ครูให้นักเรียนนำบันทึกรายการ รายรับ-รายจ่ายที่ได้ทำไว้ จากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2 และขออาสาสมัคร 2-3 คน อ่านรายการบันทึกของตนเองให้เพื่อนๆ ฟัง แล้วครูสนทนาซักถามนักเรียนเรื่องการนำหลักคิดไปประยุกต์ใช้ การเลือกซื้อและตัดสินใจซื้อสินค้า และกลุ่มซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

- ถ้านักเรียนจะเลือกซื้อสินค้า นักเรียนจะตัดสินใจในการซื้อสินค้าอย่างไร
- นักเรียนมีหลักการใดในการตัดสินใจ หรือใช้เหตุผลใดในการตัดสินใจ

2. ขั้นแสดงความสัมพันธ์ (15 นาที)

ครูแจกเอกสาร ใบปลิวโฆษณาสินค้าของห้างสรรพสินค้า ซึ่งมีสินค้าต่างๆ เช่น รองเท้า เสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องดื่ม ขนม เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ ให้นักเรียนเลือกสินค้า โดยสมมติให้นักเรียนมีเงิน 1,000 บาท แล้วเขียนรายการสินค้าที่เลือกซื้อลงในใบงานที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

3. ขั้นกำหนดคุณค่า (15 นาที)

เมื่อแต่ละคนเลือกสินค้าและเขียนลงในใบงานที่ 1 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน 5 คน แล้วครูแจกใบความรู้เรื่อง “ฉลาดซื้อ” ให้นักเรียนศึกษา จากนั้นแล้วให้ร่วมกัน

พิจารณาและอภิปรายในประเด็นที่กำหนดในใบงานที่ 2 ใช้เวลาประมาณ 15 นาที แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานการอภิปราย ในช่วงนี้ครูกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด ในการพิจารณาถึงประโยชน์ คุณค่าและความจำเป็น ในการตัดสินใจและเลือกซื้อสินค้า

4. ชั้นแสดงออก (10 นาที)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงค่านิยมที่ดีในการเลือกซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน แล้วให้นักเรียนลุกขึ้นบอกหลักที่ตนจะสามารถนำไปยึดเป็นแนวทางปฏิบัติก่อนเลือกซื้อสินค้าให้เพื่อนๆ ฟัง พร้อมระบุถึงประโยชน์และคุณค่าที่จะได้รับ หากสามารถปฏิบัติได้ตามนั้น

การประเมินผล

1. ประเมินจากคำตอบในการสนทนาซักถาม เกี่ยวกับหลักในการเลือกซื้อ ตัดสินใจซื้อสินค้า และคุณค่าของสินค้า
2. ประเมินจากการร่วมกิจกรรมและตอบคำถามในใบงาน

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 3 ชื่อกิจกรรม “ฉลาดซื้อ”

ใบความรู้เรื่อง “ฉลาดซื้อ”

๗ คำถาม ก่อนซื้อ...

มันดีมากซื้อเป็นจริงหรือ ???

- ฉันจำเป็นต้องใช้มันหรือไม่ หรือฉันมีของแบบนี้ ซึ่งมันก็ใช้ได้เหมือนกับเจ้าสิ่งนี้แหละ ฉันไปยืมเพื่อน หรือทำขึ้นเองก็ได้แทนที่จะซื้อใหม่ดีไหม เอ! หรือซื้อของมือสองดีกว่า
- มันเป็นสินค้าที่มีคุณภาพพอที่จะซื้อใช้ไปนานได้หรือไม่ มันใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างหรือเปล่า ซ่อมได้หรือเปล่า
- มันดีต่อสุขภาพฉันไหม ทั้งการผลิต การใช้ และการปกป้องสิ่งแวดล้อม
- สร้างขยะให้โลกเยอะขึ้นหรือเปล่า บรรจุหีบห่อน้อย หรือไม่มีเลยไหม แล้วเอากลับมาใช้อีกได้หรือเปล่า หมุนเวียนมาใช้ได้อีกไหม หรือย่อยสลายได้เลยไหม
- เป็นมิตรกับบรรยากาศไหม ทำให้โลกร้อนขึ้นหรือเปล่า มันเดินทางมาไกลไหม ก่อนจะถึงตัวฉัน มันใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ หรือพลังงานชีวภาพ แทนการใช้ไฟฟ้าหรือน้ำมันหรือเปล่า
- เจ้าสิ่งนี้มีส่วนทำให้ผู้อื่นมีความสุขขึ้นหรือเปล่า ผู้ผลิตของสิ่งนี้ได้จ่ายค่าแรงเป็นธรรมหรือเปล่า ได้รับการดูแลที่ดี และส่งเสริมให้มีอำนาจหรือเปล่า แล้วมันไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์ไหม
- เจ้าสิ่งนี้ สนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่นหรือเปล่า เป็นสินค้าของท้องถิ่นใช่ไหม แล้วฉันจะซื้อมันได้ที่ร้านค้าท้องถิ่นหรือเปล่า

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 3 ชื่อกิจกรรม ตลาดซื้อ

ใบงานที่ 2
คติประจำใจของฉัน

ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันอภิปรายหัวข้อต่อไปนี้

- 1. สมาชิกในกลุ่มแบ่งปันให้เพื่อนฟังว่าตนซื้อสินค้าชนิดใดมาบ้าง
- 2. ผู้ที่ซื้อสินค้าได้เหมาะสม คຸ້ມค้ำที่สุดคือใคร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

- 3. มีผู้ที่ใช้เงินเกิน 1,000 บาทหรือไม่ ใช้เงินไปเท่าใด และเพราะอะไร

.....

.....

.....

- 4. การเลือกซื้อสินค้าให้เกิดประโยชน์และคຸ້ມค้ำเงิน ควรมีหลักในการพิจารณาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

- 5. การเลือกซื้อสินค้าตามความเหมาะสมและความจำเป็น มีข้อดีและข้อเสียหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

- 6. กำหนดคติ ประจำใจ ในการเลือกซื้อสินค้า.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 4 ชื่อกิจกรรม พอเพียงอย่างเพียงพอ

ขนาดของกลุ่ม 20 คน

ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ เข้าใจ เห็นประโยชน์และความสำคัญของการวางแผนการใช้และเก็บออมเงิน
2. ให้นักเรียนคำนึงถึงประโยชน์และคุณค่าของสินค้าก่อนตัดสินใจซื้อ
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนแบ่งเงินเป็นสัดส่วนในการใช้จ่าย และมีการเก็บออม

สื่อ/อุปกรณ์

1. เอกสาร เรื่อง “ ใ้เก่ง-ใ้เป็น”
2. ใบงานที่ 1 “ใ้เก่ง-ใ้เป็น”
3. ใบงานที่2 การอภิปรายกลุ่ม

การเตรียมการล่วงหน้า

1. ครูศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรม
2. ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ก่อนการจัดกิจกรรม

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ขั้นทำความเข้าใจ (5 นาที)

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเรื่องการใช้จ่ายเงิน

-นักเรียนเคยวางแผนการใช้จ่ายเงินหรือไม่ อย่างไร

-นักเรียนแบ่งเงินที่ได้รับมาออกเป็นสัดส่วนก่อนใช้หรือไม่

-นักเรียนมีเงินเหลือเก็บออมไว้สำหรับใช้ในความจำเป็นบ้างหรือไม่

-นักเรียนมีเงินเก็บ เงินออมในปัจจุบันเท่าไร และมีเป้าหมายการออมอย่างไรบ้าง

2. ขั้นแสดงความสัมพันธ์ (20 นาที)

2.1 ครูแจกเอกสารเรื่อง “ใ้เก่ง&ใ้เป็น” ให้นักเรียนแต่ละคน ศึกษาและวิเคราะห์การใช้เงินของบุคคลในเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามในใบงานที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

2.2 เมื่อครบเวลาตามที่กำหนดแล้ว ครูสุ่มนักเรียนออกมา 3-4 คน อ่านคำตอบของตนให้เพื่อนๆ ฟัง (กำหนดเวลาประมาณ 10 นาที)

3. ขั้นกำหนดคุณค่า (10 นาที)

3.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ครูแจกเอกสาร “การวางแผนการใช้เงิน” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นตามหัวข้อในใบงาน

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอในประเด็นที่อภิปรายข้อคิดเห็นร่วมกัน

3.3 ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเพิ่มเติม และเลือกวิธีการหรือแนวทางในการวางแผนการใช้เงิน การแบ่งเงินเป็นสัดส่วน การใช้จ่ายตามความจำเป็นก่อนหลัง และการออม ที่เห็นว่าเหมาะสม และเป็นประโยชน์สำหรับตน ครูสุ่มถามนักเรียนรายบุคคลถึงแนวทางการวางแผนการใช้เงินและเก็บออม พร้อมทั้งเหตุผลที่เลือก และข้อดีในแนวทางที่เลือก

4. ชั้นแสดงออก (5 นาที)

นักเรียนแต่ละคนเขียนข้อเตือนใจในการวางแผนการใช้จ่ายเงินและเก็บออมเงินของตน และกำหนดเป้าหมายการออมเงินของแต่ละคน

ครูถามนักเรียนถึงความมั่นใจในการทำตามเป้าหมาย เพื่อให้นักเรียนยืนยันอีกครั้งหนึ่ง และนัดหมายสำหรับกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล 1. สังเกตจากการร่วมทำกิจกรรมของนักเรียน

2. ตรวจสอบประเมินความเข้าใจจากการตอบคำถามจากเอกสารใบงาน

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 4 ชื่อกิจกรรม พอเพียง อย่างเพียงพอ

เอกสารเรื่อง “ใช้เก่ง-ใช้เป็น”

เมื่อจบจากค่ายวิชาการภาคฤดูร้อนแล้ว โรงเรียนได้พานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปพักผ่อนหย่อนใจที่พัทยา ในปีนี้เช่นกัน โดยมีโปรแกรมที่จะพักผ่อนที่พัทยาเป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยค่าใช้จ่ายนั้น ทางโรงเรียนเก็บเงินคนละ 2,000 บาท ซึ่งรวมค่ารถ ค่าที่พัก ค่าอาหารไว้เรียบร้อยแล้ว นักเรียนเพียงเตรียมค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่นๆ ไปเล็กน้อยเท่านั้น

น้ำตาล อ้อยใจ และหวานชื่น เป็นเพื่อนรักสนิทกันมาก พวกเขาได้อยู่กลุ่มเดียวกัน พักห้องเดียวกัน เมื่อโรงเรียนพานักเรียนแวะสถานบริการน้ำมัน น้ำตาลซึ่งได้รับค่าขนม มา 1,000 บาท มักจะวิ่งไปซื้อน้ำอัดลม หมากฝรั่ง ของขบเคี้ยว เพื่อเก็บไว้กินบนรถ หลังจากที่รถพักรับประทานอาหารกลางวันที่เพชรบุรีแล้ว น้ำตาลจะโทรศัพท์คุยกับเพื่อนต่างโรงเรียน และชวนอ้อยใจกับหวานชื่น นั่งฟังเพลงจากเครื่องโทรศัพท์ของตน ทุกครั้งที่รถแวะสถานบริการน้ำมัน เพื่อให้เข้าห้องน้ำ น้ำตาลจะแวะไปซื้อขนมที่ร้านค้าทันที น้ำตาลเป็นคนกินจุบจิบจึงค่อนข้างอ้วน ระหว่างพักผ่อนที่พัทยา น้ำตาลมักจะซื้อของเกือบทุกอย่างที่เขาชอบ และในขากลับรถแวะที่หัวหิน มาร์เก็ตวิลเลจ เป็นสถานที่สุดท้าย น้ำตาลจึงไปซื้อโดนัทและน้ำอัดลม จนเงินที่เตรียมไปนั้นหมดลง เมื่อกลับถึงโรงเรียนปรากฏว่าแบตเตอรี่โทรศัพท์ของน้ำตาลหมด ขณะที่จะไปโทรศัพท์ที่ตู้สาธารณะ จึงนึกได้ว่าไม่มีเงินเหลืออยู่เลย จึงได้ขอยืมเงินของหวานชื่นเพื่อโทรศัพท์ให้ที่บ้านมารับ

อ้อยใจ ได้เงินมาจากผู้ปกครองมา 1,000 บาทเช่นเดียวกัน อ้อยใจเป็นคนที่ไม่ค่อยใช้จ่ายเงิน เขาชอบเก็บสะสมเงินไว้ และจะพอใจที่เห็นเงินที่ออมไว้ค่อยๆ เพิ่มมากขึ้น เมื่อรถจอดที่ปั้มน้ำมันหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่พัทยา อ้อยใจจะไม่ซื้ออะไรเลย เขารับประทานอาหารกลางวันและอาหารเย็นตามร้านค้าที่โรงเรียนจัดให้จนอิ่ม แต่อ้อยใจก็ชอบกินขนมที่เพื่อนซื้อมาหรือชอบเล่นเครื่องเล่น และร้องเพลงคาราโอเกะที่เพื่อนๆ ซื้อชั่วโมงไว้ อ้อยใจจึงมีเงินเหลือจากการไปเที่ยวครั้งนี้ 560 บาท เขาเอาเงินไปอวดเพื่อนๆ และเขาก็รู้สึกภาคภูมิใจมากที่ตนเองมีเงินเหลือมากกว่าเพื่อนๆ คนอื่น

หวานชื่น ซึ่งได้รับเงิน 1,000 บาทมาจากผู้ปกครองเท่ากับเพื่อน ระหว่างที่เดินทางไปพักผ่อนที่พัทยานั้น หวานชื่นคิดว่าเขาจะต้องเผื่อเงินไว้ขากลับ และต้องแบ่งเงินเป็นส่วนๆ สำหรับซื้อขนม น้ำดื่ม และเผื่อซื้อของถูกใจหรือของฝาก โดยเก็บเงิน 500 บาทไว้ในกระเป๋าเล็ก และเก็บ 100 บาทไว้ในซอกกระเป๋าสตางค์ เป็นเงินสำรอง เมื่อรถแวะปั้มน้ำมัน หวานชื่นซื้อ

ซาลาเปา นมกล่องและน้ำดื่มขวดใหญ่ ไว้สำหรับแก้หิวกระหายระหว่างทาง ที่พัทยาวานชื่นซื้อ
พวงกุญแจเพื่อไปฝากน้อง ซื้ออาหารทะเลรับประทาน จากลับเมื่อรถแวะที่หัวหินมาร์เก็ตวิลเลจ
วานชื่นซื้อรองเท้าผ้าใบ 1 คู่ และหมวก 1 ใบ สำหรับใส่ไปเที่ยวนอกบ้านแทนของเก่าที่ใช้มานาน
แล้ว เมื่อกลับถึงโรงเรียนยังให้น้ำตาล ยิมเพื่อไปโทรศัพท์หาผู้ปกครอง กลับถึงบ้านวานชื่นนับ
เงินที่เหลือกลับมาทั้งหมด 230 บาท เขาจึงนำรวบรวมไว้ในกระเป๋าออมสิน

**** เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบแล้ว ให้ตอบคำถามในใบงาน ****

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 4 ชื่อกิจกรรม พอเพียง อย่างเพียงพอ

ใบงาน “ใช้เก่ง&ใช้เป็น ”

ให้นักเรียนอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

(ชั้นสำรวจ)

1. ระหว่าง น้ำตาล อ้อยใจและหวานชื่น ใครสามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ดีที่สุด เพราะอะไร

.....
.....
.....

2. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดน้ำตาล จึงไม่มีเงิน โทรศัพท์ไปที่บ้าน

.....
.....
.....

3. อ้อยใจมีพฤติกรรมค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

4. นักเรียนคิดว่าระหว่างน้ำตาล อ้อยใจ หวานชื่น ใครใช้จ่ายตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

.....
.....
.....

(ชั้นแสดงความสัมพันธ์)

5. นักเรียนการวางแผนการใช้จ่ายเงิน มีประโยชน์และสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....

6. หากนักเรียนวางแผนใช้จ่ายเงินแล้วมีเงินส่วนหนึ่งออมเก็บไว้ มีผลดีต่อนักเรียนอย่างไร

.....
.....
.....

(ชั้นแสดงออก)

7. ให้นักเรียนเขียนแผนการและเป้าหมายการออมเงิน และระบุจำนวนเงินโดยประมาณ ในระยะเวลา 1 เดือนนับจากนี้

.....

.....

.....

8. ให้นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยสมมติว่านักเรียนได้รับเงินเป็นค่าขนมและค่าใช้จ่ายส่วนตัว เดือนละ 2,000 บาท นักเรียนจะใช้จ่ายเงินอย่างไร

ค่าอาหาร	บาท
ค่าขนม	บาท
ค่าอุปกรณ์การเรียน	บาท
ค่าเครื่องใช้ส่วนตัว	บาท
ค่า.....	บาท
รวม	บาท

จากเงินที่ได้รับ 2,000 บาท นักเรียนเหลือเงิน.....บาท

นักเรียนวางแผนนำเงินที่เหลือไปทำอะไร.....

.....

.....

จากเงินที่ได้รับ 2,000 บาท นักเรียนใช้กิน.....บาท

นักเรียนมีวิธีการหรือแนวทางในการหาเงินให้เพียงพอได้อย่างไร.....

.....

.....

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 4 ชื่อกิจกรรม พอเพียง อย่างเพียงพอ

ใบงานการอภิปรายกลุ่ม

ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์บทร้อยกรองต่อไปนี้

ทรัพย์มีสี่ส่วน ไชรี	ปูนปั้น
ภาคหนึ่งพึงเกยกัน	เก็บไว้
สองส่วนเบ็ดเสร็จสรรพ	การกิจ ใช้นา
ยังอีกส่วนควรให้	จ่ายเลี้ยงตัวตน

(โคลงโลกนิติ)

ข้อคิดที่นักเรียนได้จากบทร้อยกรองนี้

.....

.....

.....

ถ้านักเรียนได้รับเงินจากผู้ปกครองเดือนละ 2,000 บาท นักเรียนจะแบ่งเงินให้สอดคล้องกับคำโคลงนี้อย่างไร.....

.....

.....

ให้นักเรียนเขียนข้อเตือนใจและเป้าหมายการออมเงินใน 1 เดือน นับจากนี้

4. ชั้นแสดงออก (10 นาที)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญและประโยชน์ของการวางแผนการใช้เวลา แล้ว
สุ่มเลือกนักเรียนแบ่งปันข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม พร้อมให้แต่ละคนเขียนข้อตั้งใจของตนเองในการ
นำไปปฏิบัติ จากนั้นครูขออาสาสมัครนักเรียน 2-3 อ่านข้อตั้งใจที่เขียนไว้ให้เพื่อนๆ ฟัง

การประเมินผล 1. สังเกตจากการร่วมทำกิจกรรมของนักเรียน

2. ตรวจสอบจากการตอบคำถาม และผลการร่วมอภิปรายสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 5 ชื่อกิจกรรม “นาที่ทอง”

กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ส้มโอ”

ส้มโอ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง ส้มโอคิดอยู่เสมอว่าตนเองเป็นลูกสาวคนเดียวของนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ไม่มีภาระที่จะต้องรับผิดชอบ และคิดอยู่เสมอว่าชีวิตในวัยรุ่นของตนจะต้องสดใสและไม่ต้องกังวลทุกชั่วอนินใด ๆ จึงใช้ชีวิตอย่างมีความสุขที่สุดด้วยการกิน นอน เล่นและเที่ยว เข้าวันนี้ในช่วงโมงคณิตศาสตร์ ส้มโอชวนเมจิเล่นเกมล้อมเมืองกันสนุกสนาน โดยครูผู้สอนไม่ทันสังเกต และในคาบภาษาไทยส้มโอชวนกระต่ายไปห้องน้ำและใช้เวลาในการแต่งเติมหน้าตาให้ดูสวยงาม จึงขึ้นมาเรียนเมื่อเวลาผ่านไปครึ่งคาบแล้ว ในเวลาเลิกเรียนระหว่างรอรถที่บ้านมารับ ส้มโอมักจะนั่งทานขนมที่เข้ามาขายในโรงเรียน

ก่อนนอนขณะที่ส้มโอกำลังดูภาพยนตร์ทาง UBC เมจิได้โทรมาหาส้มโอเพื่อถามถึงเรื่องการบ้านที่ครูนัดให้ส่งและจะทำการทดสอบในวันพรุ่งนี้ ปรากฏว่าส้มโอยังไม่ลงมือทำเลย จึงได้รับทำ แต่เมื่อเวลาผ่านไปจนดึกแล้ว ส้มโอยังทำงานที่ครูสั่งยังไม่เสร็จ อีกทั้งยังไม่ได้อ่านเนื้อหาที่ครูจะทำการทดสอบเลย ส้มโอจะเอาเวลาที่ไหนทำงานให้เสร็จ และจะทบทวนเนื้อหาเตรียมสอบได้อย่างไร ส้มโอจะทำอย่างไรดี

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 5 ชื่อกิจกรรม นาทีทอง

ใบงานที่ 1

หลังจากอ่านกรณีศึกษาเรื่อง “ส้มโอ” แล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการใช้เวลาของส้มโอ

.....

.....

.....

.....

2. ถ้านักเรียนเป็นส้มโอ นักเรียนจะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนเคยทำแบบส้มโอบ้างหรือไม่ อย่างไร และถ้านักเรียนทำบ่อยครั้งเพียงใด

.....

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีแนวทางในการวางแผนการใช้เวลาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้

.....

.....

.....

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 5 ชื่อกิจกรรม นาทิทอง

ใบงานที่ 2

ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดอย่างไรกับประโยค เวลาไม่เคยรอใครและเวลาไม่ย้อนกลับมา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ถ้าส้มโออยากจะได้ประสพผลสำเร็จ ส้มโอต้องทำอะไรบ้าง

.....

.....

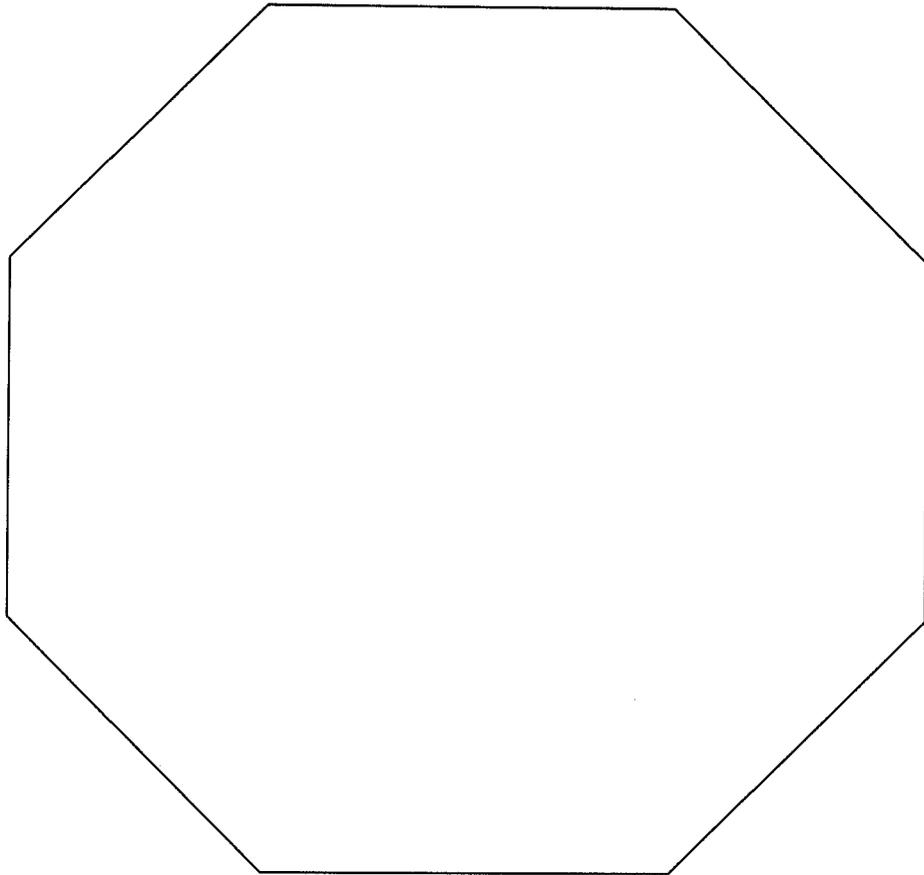
.....

3. นักเรียนช่วยกันวางแผนการใช้เวลาในวันหนึ่งๆ เพื่อทำกิจกรรมต่อไปนี้ให้ครบถ้วน
เรียนหนังสือ ทบทวนบทเรียน ช่วยทำงานบ้าน ออกกำลังกาย พักผ่อนนอนหลับ
พักผ่อนหย่อนใจ ทำสมาธิ อื่นๆ (ระบุ)

ลำดับที่	เวลา (ชั่วโมง)	กิจกรรม/งาน
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 5 ชื่อกิจกรรม นาฬิกาทอง

ข้อตั้งใจของมัน (ชื่อ).....

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 6 ชื่อกิจกรรม “ชีวิตที่มีคุณค่า”

ขนาดของกลุ่ม 20 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ 50 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียน เห็นประโยชน์และรู้จักใช้เวลาในการทบทวนบทเรียนและช่วยเหลืองานบ้าน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนและจัดแบ่งเวลาว่างได้เหมาะสม

สื่อ/อุปกรณ์

1. เอกสารเรื่องสั้น การแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง “ค่าของคน”
2. ใบงานที่ 1 “ชีวิตที่มีคุณค่า”
3. ใบงานที่ 2 “ความตั้งใจของฉัน”

การเตรียมกิจกรรมล่วงหน้า

1. ครูศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรม
2. ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ก่อนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นทำความเข้าใจ (5 นาที)

ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องการช่วยเหลืองานบ้าน ให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

- เคยช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ผู้ปกครองหรือไม่ อย่างไร
- เคยช่วยทำงานบ้านอย่างไรบ้าง บ่อยครั้งมากน้อยเพียงใด
- งานบ้านที่นักเรียนช่วยเหลือนั้น ทำโดยสมัครใจ หรือพ่อแม่เป็นคนมอบหมายให้ทำ
- นอกเหนือจากใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้านแล้ว นักเรียนใช้เวลาที่เหลือในการทำสิ่งใด

2. ขั้นแสดงความรู้สึก (20 นาที)

ครูขออาสาสมัคร 5 คน เพื่อเตรียมการแสดงบทบาทสมมติ และแจกเอกสารบทบาทสมมติของแต่ละคนให้ผู้แสดงอ่านและให้เตรียมตัว พร้อมทั้งจัดเตรียมสถานที่เพื่อเตรียมการแสดง เมื่อพร้อมให้การแสดงบทบาทเริ่มขึ้น โดยผู้แสดงบทบาทของตน ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้เป็นผู้สังเกตการณ์ หลังการแสดงจบ ครูให้นักเรียนที่สังเกตการณ์ร่วมกันอภิปรายและสรุปเกี่ยวกับบทบาทสมมติที่เพื่อนได้แสดงไป

3. ขั้นกำหนดคุณค่า (15 นาที)

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย ตามหัวข้อในใบงาน “ชีวิตที่มีคุณค่า” ใช้เวลาประมาณ 10 นาที แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานการ

อภิปราย ในช่วงนี้ครูกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด ในการพิจารณาถึงการใช้เวลาเพื่อทบทวน บทเรียนและช่วยเหลืองานบ้าน

4. ชั้นแสดงออก (10 นาที)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงการรู้จักแบ่งเวลาช่วยเหลืองานบ้าน การได้ช่วยเหลือ ผู้ปกครอง และการจัดแบ่งเวลาอย่างเหมาะสม แล้วให้นักเรียนแต่ละคนวางแผนจัดแบ่งเวลาของ ตนเองในแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ เพื่อช่วยเหลืองานบ้านและทบทวนบทเรียนในใบงานที่ 2

การประเมินผล 1. สังเกตจากการร่วมแสดงบทบาทสมมติและร่วมสังเกตการณ์การแสดงของ เพื่อนๆ

2. ประเมินจากการร่วมอภิปรายและตอบคำถามในเอกสาร ใบงาน

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 6 ชื่อกิจกรรม “ชีวิตที่มีคุณค่า”

เอกสารบทบาทสมมติ เรื่อง “ค่าของคน”

ครอบครัวของแนน เป็นครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง แนนเป็นลูกคนที่สองของพี่น้อง 3 คน คุณพ่อของแนนเป็นพนักงานธนาคารแห่งหนึ่งที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านและโรงเรียนนัก ส่วนคุณแม่ปรับปรุงบริเวณหน้าบ้านทำเป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยวและข้าวราดแกง พี่ต๋อง พี่ชายของแนน เรียนอยู่ชั้น ปวช.2 ส่วนแนนกำลังเรียนอยู่ชั้น ม.3 และน้องโอ้กำลังเรียนในชั้น ป.6 ซึ่งทุกๆ วันตอนเช้ามีคุณแม่จะพาคุณแม่ไปซื้อของที่ตลาด เมื่อกลับมาถึงบ้านก็จะช่วยกันจัดเตรียมสิ่งของเพื่อขายอาหารในแต่ละวัน ขณะเดียวกันคุณแม่ก็เตรียมอาหารเช้าสำหรับทุกคน เมื่อรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้วคุณแม่จึงขับรถไปส่งแนนกับน้องที่โรงเรียนแล้วจึงเลยไปทำงาน ส่วนพี่ต๋องนั้นจะต้องนั่งรถประจำทาง เพราะวิทยาลัยที่พี่ต๋องเรียนนั้นอยู่คนละทางกับโรงเรียนที่แนนและน้องโอ้ต้องไป

แต่ละวันแนนมีหน้าที่ที่ต้องทำทุกวันในตอนเช้าคือ ทำความสะอาดโต๊ะอาหารที่หน้าร้าน และเตรียมเครื่องปรุงต่างๆ ไว้สำหรับลูกค้า พี่ต๋องมีหน้าที่กรอกน้ำใส่ในโถน้ำดื่มที่ตั้งเตรียมไว้ตามโต๊ะ และมีหน้าที่เลี้ยงปลาในกระชังที่หลังบ้าน ส่วนน้องโอ้มีหน้าที่กวาดบ้านและกวาดพื้นบริเวณร้านอาหารหน้าบ้านด้วย ในบางวันน้องโอ้ต้องไปกรอกน้ำและเลี้ยงปลาตามที่พี่ต๋องแอบใช้ให้ทำ หากวันไหนที่แนนและน้องโอ้ทำงานที่รับผิดชอบเสร็จเร็ว แนนและน้องมักจะไปช่วยคุณแม่ทำอาหารเช้าสำหรับทุกคน เพื่อคุณแม่และคุณแม่จะได้เตรียมของสำหรับขายต่อไป

ทุกวันหลังเลิกเรียน แนนและน้องโอ้จะทำการบ้านที่โรงเรียนระหว่างที่นั่งรอคุณแม่เลิกงานและแวะมารับ เมื่อกลับถึงบ้าน แนนมักจะออกไปเลี้ยงปลาและดูแลแปลงผักสวนครัวที่ปลูกไว้หลังบ้าน ทำให้หลายครั้งที่คุณแม่ไม่ต้องซื้อต้นหอม ผักชี พริกชี้หูสวน ใบกะเพรา ใบโหระพา และในหลายๆ ครั้งที่แนนสามารถเก็บมะเขือเปราะ ตำลึง ฟักทอง กลิ้วน้ำว่า ฯลฯ มาวางขายที่หน้าร้าน มีเพื่อนบ้านมาแวะซื้อไปประกอบอาหาร ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

พี่ต๋อง เมื่อกลับจากวิทยาลัย ซึ่งหลายครั้งที่กลับมาถึงบ้านมีค อาจเพราะต้องรอรถประจำทางหรือคุย เล่นกับเพื่อนๆ ที่วิทยาลัยก่อนกลับบ้าน และเมื่อกลับมาถึงบ้านพี่ต๋องจะเข้าห้องเพื่อเล่นเกมคอมพิวเตอร์ แล้วจึงลงมารับประทานอาหารเช้า ก่อนที่จะกลับขึ้นไปคุยโทรศัพท์กับเพื่อนๆ ในห้องนอนต่อไป

น้องโอ้นั้น เมื่อได้คลุกคลีอยู่กับแนน และได้เห็นการแบ่งเวลาสำหรับจัดการงานที่ต้องรับผิดชอบส่วนตัวและใช้เวลาเพื่อช่วยเหลืองานของคุณแม่แล้ว น้องโอ้ก็พยายามที่จะ

รับผิดชอบและจัดแบ่งเวลาตามแบบอย่างของแนน ทำให้คุณพ่อและคุณแม่แนนกับน้องโธ่ด้วยความชื่นชม ว่าเป็นคนที่รู้จักทำตนให้มีค่าและมีประโยชน์แก่ส่วนรวม

บทบาทของแนน

สมมติว่าฉันชื่อแนน ฉันเป็นลูกสาวคนกลางของครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง ทุกๆ เช้าฉันเห็นคุณพ่อกับคุณแม่ตื่นแต่เช้าแต่มีคเพื่อซื้อของมาและเตรียมของสำหรับขายในแต่ละวัน ฉันจึงตื่นแต่เช้า เพื่อทำหน้าที่ที่ฉันต้องรับผิดชอบให้เสร็จและมีเวลาเหลือพอที่จะช่วยงานอื่นได้ อีกทั้งระหว่างรอคุณพ่อมารับตอนโรงเรียนเลิก จะชวนน้องไอนั่งทำการบ้าน แล้วชวนเพื่อนๆ มานั่งทำด้วยกัน เพื่อให้งานที่ครอบครัวหมายเสร็จสิ้นไป จึงทำให้มีเวลาทำอย่างอื่นเมื่อกลับถึงบ้านในตอนเย็น

บทบาทของพ่อ

สมมติว่าฉันเป็นพ่อ ฉันรักครอบครัว ใจดี พุดจาไพเราะ ทำงานเป็นพนักงานธนาคาร ทุกๆ เช้าฉันจะต้องตื่นแต่เช้ามีค เพื่อพาแม่ไปซื้อกับข้าวและซื้อของที่ตลาด กลับจากตลาดจะช่วยแม่แยกข้าวของที่ซื้อมา เพื่อให้แม่เตรียมสำหรับปรุงอาหารขายในแต่ละวัน ทุกวันเมื่อไปทำงานจะพาลูกสาวทั้ง 2 คน ไปส่งที่โรงเรียนเพราะเป็นทางผ่านพอดี และจะแวะรับกลับบ้านด้วย

บทบาทของแม่

สมมติว่าฉันเป็นแม่ ฉันเป็นแม่บ้านและหารายได้เสริมช่วยเหลือค่าใช้จ่ายครอบครัวด้วยการเปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยวและข้าวแกงที่หน้าบ้าน ฉันพยายามสอนให้ลูกๆ ทุกคนทำงาน มอบหมายภาระหน้าที่ให้แต่ละคน อาจทำได้บ้างไม่ได้บ้าง เพื่อให้ลูกๆ เรียนรู้ที่จะใช้เวลาว่างเพื่อช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่นบ้าง

บทบาทของพี่ต๋อง

สมมติว่าฉันชื่อต๋อง เป็นพี่ชายคนโต กำลังเรียนชั้น ปวช.2 ที่วิทยาลัยแห่งหนึ่ง ไม่ค่อยช่วยงานบ้าน เพราะฉันคิดว่าการช่วยเหลืองานบ้านเป็นหน้าที่ของผู้หญิง เวลาว่างส่วนใหญ่ฉันมักคุยโทรศัพท์กับเพื่อนๆ ทั้งหญิงและชาย ตลอดจนเล่นเกมออนไลน์หรือแชทกับเพื่อนๆ

บทบาทของน้องไอ้

สมมติว่าฉันชื่อไอ้ ฉันเป็นน้องคนเล็ก แต่ฉันสามารถช่วยงานบ้านได้ และฉันยังชอบทำมากยิ่งขึ้นเวลาที่คุณพ่อคุณแม่ชมฉัน เวลาว่างฉันมักคุยกับคุณแม่และพี่แนน ทำให้ฉันคิดว่า การที่ฉันถ้าฉันช่วยงานบ้าน ทุกๆ คนก็จะเหนื่อยน้อยลง

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 6 ชื่อกิจกรรม "ชีวิตที่มีคุณค่า"

ใบงานที่ 1

หลังจากชมการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ค่าของคน" จบแล้ว ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับเรื่องนี้

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าการช่วยงานบ้านของแนน จะเกิดผลดีกับแนนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าพี่ต้องสามารถช่วยงานบ้านได้บ้างหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4. นักเรียนคิดอย่างไรกับคนที่ไม่ต้องช่วยบ้านเลย

.....

.....

.....

5. การช่วยเหลืองานบ้าน มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

6. นักเรียนสามารถช่วยเหลืองานบ้านได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 6 ชื่อกิจกรรม "ชีวิตที่มีคุณค่า"

ใบงานที่ 2

ให้นักเรียนแต่ละคน แสดงความคิดเห็นและความตั้งใจ ในการจัดแบ่งเวลา เพื่อใช้เวลาในการช่วยเหลืองานบ้านและทบทวนบทเรียน

1. งานบ้าน ที่บ้านของนักเรียนได้แก่งานอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2. นักเรียนมีวิธีทำงานบ้านอย่างสนุก ไม่น่าเบื่อได้อย่างไร

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนแบ่งเวลาแต่ละวันสำหรับช่วยเหลืองานบ้านในแต่ละวัน

วัน	เข้าก่อนมาโรงเรียน	เย็นหลังเลิกเรียน
จันทร์		
อังคาร		
พุธ		
พฤหัสบดี		
ศุกร์		
เสาร์		
อาทิตย์		

4. ถ้านักเรียนทำได้ตามตารางในข้อ 3 นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลดี ผลเสียอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ข้อตั้งใจสำหรับแบ่งเวลาช่วยเหลืองานบ้านและทบทวนบทเรียนของนักเรียน

คือ.....

.....

.....

- การประเมินผล
1. สังเกตจากการคิดและวางแผนในการตามคำสั่งในใบงาน
 2. ตรวจสอบค่านิยม จากผลการเลือกแนวทางปฏิบัติของแต่ละคน

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 7 ชื่อกิจกรรม “ผู้วิเศษ”

ใบงานที่ 1 เรื่อง “ผู้วิเศษ”

โรงเรียนเอกชนขนาดกลางแห่งหนึ่ง มีนักเรียนประมาณ 2,000 คน เด็กๆ นักเรียนมาจากที่ต่างๆ ทั้งใกล้ไกล ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะต่างกันไป

พรชัยและชัยพร เป็นพี่น้องกัน เรียนอยู่ชั้น ม.4 และ ม.2 ตามลำดับ คุณแม่ของทั้งสองกำลังเตรียมเงินเพื่อซื้อสิ่งของให้กับลูก เพื่อไปโรงเรียนในวันเปิดเทอมที่กำลังจะถึงในสัปดาห์หน้า เมื่อทั้งสองนำเสื้อผ้า และอุปกรณ์เครื่องเขียนเครื่องใช้ออกมา พบว่าของหลายอย่างยังสามารถใช้ได้ บางอย่างอยู่ในสภาพดีแต่ดับ และของบางอย่างก็อยู่ในสภาพที่ต้องซ่อมแซมก่อน จึงสามารถนำมาใช้ได้ กับอีกส่วนหนึ่งที่ชำรุดจนไม่สามารถซ่อมได้ เสื้อและกางเกงบางตัวของพรชัยที่คับจนใส่ไม่ได้ แต่ยังอยู่ในสภาพที่ดี และชัยพรที่ตัวเล็กกว่าพรชัยน่าจะใส่ได้

ให้นักเรียนช่วยพรชัยกับชัยพร จัดการสิ่งของตามตารางด้านล่างนี้ โดยระบุจำนวน ในช่องที่กำหนด

รายการสิ่งของ ของพรชัย (ม.4)	ของเก่า	ชื่อใหม่	รายการสิ่งของ ของชัยพร (ม.2)	ของเก่า	ชื่อใหม่
1. ชุดนักเรียน 3 ชุด			1. ชุดนักเรียน 3 ชุด		
2. ชุดพลละ 1 ชุด			2. ชุดพลละ 1 ชุด		
3. รองเท้านักเรียน 1 คู่			3. รองเท้านักเรียน 1 คู่		
4. ถุงเท้า 4 คู่			4. ถุงเท้า 4 คู่		
5. หนังสือ			5. หนังสือ		
6. สมุด			6. สมุด		
7. กระเป๋าหนังสือ			7. กระเป๋าหนังสือ		
8. เครื่องเขียน			8. เครื่องเขียน		
9. อื่นๆ (ระบุ)			9. เครื่องแบบลูกเสือและ อุปกรณ์		
รวมรายการที่ต้องการ	-		รวมรายการที่ต้องการ	-	
คิดเป็นเงินประมาณ (บาท)			คิดเป็นเงินประมาณ (บาท)		

4. นักเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร ในการใช้สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

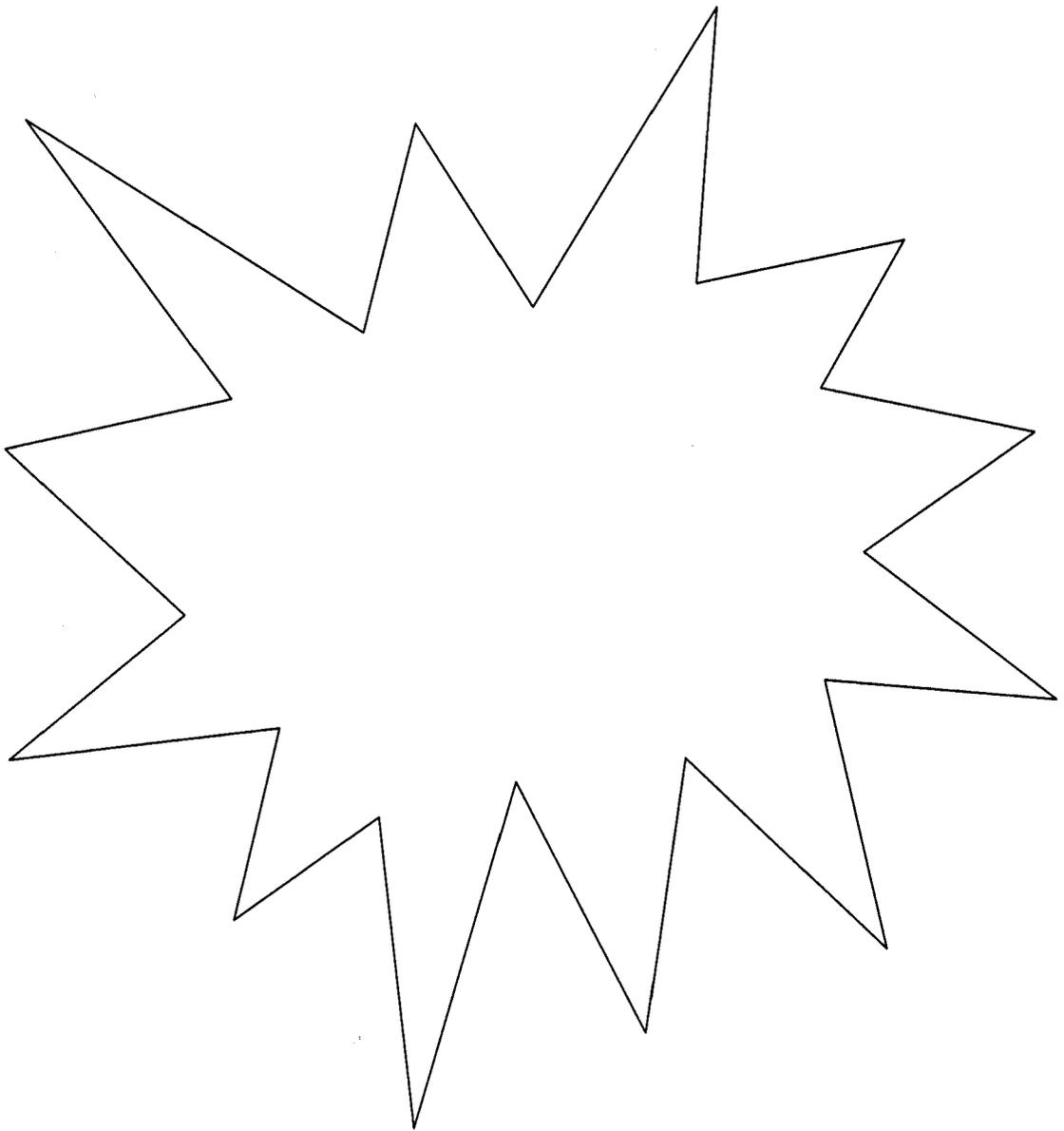
.....

.....

.....

.....

ให้นักเรียนเขียนข้อตั้งใจและแนวทางปฏิบัติตนเพื่อจะเป็นผู้วิเศษในกรอบด้านล่างนี้

การประเมินผล

1. สัมผัสจากการแสดงและข้อคิดที่ได้จากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน และข้อตั้งใจของแต่ละคน

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 8 ชื่อกิจกรรม “ผู้พิทักษ์”

ใบงานที่ 1 เรื่อง “ผู้พิทักษ์”

ในห้องเรียนชั้นม. 5/3 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง มีผู้ส่งภาพถ่ายของนักเรียนที่กำลังมีพฤติกรรมต่างๆ เช่น ภาพที่ 1 เป็นภาพแจ๊คกับเบิร์ต กำลังใช้เก้าอี้ตีกัน ภาพที่ 2 เป็นภาพของส้มกำลังเอาดินสอเขียนชื่อหนุ่มคนรักบน โต๊ะเรียนและวาดภาพหัวใจดวงโต ขนาดครึ่ง โต๊ะเรียน ภาพที่ 3 เป็นภาพของแก้วกับบอลกำลังช่วยกันเก็บขยะที่ตกอยู่ข้างๆ ถังขยะหลังห้องเรียน ระหว่างที่ทุกคนกำลังดูภาพอยู่นั้น แจ๊คได้ยื่นว่ามีภาพที่เกี่ยวกับตนจึงดึงภาพไปดู

ฉากที่1 ครูนวนลเดินเข้ามาในห้องเรียนเพื่อสอนวิชาภาษาไทย และพบว่านักเรียนกำลังมีปัญหา ถกเถียงกันว่าใครเป็นคนกลั่นแกล้ง ถ่ายภาพทั้งสามภาพนั้น ครูจึงเอ่ยปากขอภาพเหล่านั้น ไปดู แล้วถามความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อภาพถ่ายนั้น

ฉากที่2 ในช่วงเวลาพักกลางวัน หลังรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ส้มกลับเข้ามาที่ห้องเรียน เธอได้ลบรอยดินสอที่ขีดเขียนไว้บน โต๊ะ แล้วจึงเดินไปลบรอยดินสอ ปากกา ปากกาลบคำผิดบน โต๊ะของเพื่อนๆ ในห้องด้วย

ฉากที่ 3 ในชั้นเรียน ก่อนเลิกเรียนตอนเย็น ทุกคนได้ประชุมแสดงความคิดเห็นกันในห้อง

แจ๊ค : มีใครรู้มั่งว่าคนที่ถ่ายรูปและส่งรูปมาให้พวกเราเป็นใคร

เบิร์ต : เรารู้ว่ามันต้องเป็นคนในห้องเรานี้แหละ

ส้ม : แต่เราว่าจะเป็นใครก็ไม่เห็นจะต้องไปสนใจตามหาเลย เราเองรู้ว่าทำไม่ถูก เราก็แก้ไขแล้ว และเราคิดว่าต่อไปพวกเราก็น่าจะระวังไว้บ้าง

บอล : หรือว่าจะเป็นครูนวนลมาแอบถ่ายภาพพวกเรา

แก้ว : ก็ไม่แปลกถ้าจะเป็นครูนวนล แต่ครูก็ไม่ได้ดูค่าพวกเรานะ และหากเราไม่ทำอีก ก็ไม่น่าจะเป็นไร แล้วถ้าจะให้ดี พวกเราก็ช่วยกันดูๆ อย่าให้เพื่อนๆ ห้องอื่นโดนอย่างพวกเรา

เพื่อนๆ ในห้องก็เห็นด้วยกับความคิดของแก้ว และคิดว่าต่อไปก็จะระวัง เพราะในเวลาเล่นไม่เห็นมองย้อนมาดูตนเอง เมื่อเห็นภาพของตนเองในกริยาต่างๆ นั้น แล้วจึงรู้สึกว่าเป็นภาพที่ไม่น่าดูเลยทีเดียว

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 8 ชื่อกิจกรรม "ผู้พิทักษ์"

ใบงานที่ 2 เรื่อง "ฉันคือผู้พิทักษ์"

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อภาพของแจ๊คกับเบิร์ต

.....
.....
.....
.....

2. นักเรียนเคยทำแบบภาพใด ระหว่างภาพที่ 1,2 และ3 และทำบ่อยครั้งเพียงใด

.....
.....
.....
.....

3. หากนักเรียนพบเพื่อนทำเหมือนภาพที่ 1และ2 นักเรียนจะมีวิธีการแนะนำ ตักเตือนเพื่อนอย่างไร

.....
.....
.....
.....

4. ให้นักเรียนบอกแนวทางในการเป็นแบบอย่าง และชักชวนเพื่อนๆ และน้องๆ มาร่วมกันดูแลรักษาธรรมชาติ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. นักเรียนเขียนข้อตั้งใจที่จะนำไปปฏิบัติในการเป็น “ผู้พิทักษ์”

A large rectangular writing area with rounded corners. At the top-left and bottom-left corners, there are shaded circular markers that look like the ends of a scroll. The rest of the page is blank, intended for a student to write their intentions.

แผนการจัดกิจกรรมครั้งที่ 9 ชื่อกิจกรรม “มิสเตอร์เซฟ”

ขนาดของกลุ่ม 20 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ 50 นาที

จุดประสงค์

1. ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและรู้จักประหยัดน้ำ ไฟฟ้า พลังงาน และใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้โทรศัพท์อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

สื่อ/อุปกรณ์

1. VCD สารคดี เรื่องภาวะโลกร้อน
2. ใบงานที่ 1 “มิสเตอร์เซฟ”
3. ใบงานที่ 2 “คติประจำใจของฉัน”

การเตรียมกิจกรรมล่วงหน้า

1. ครูศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรม
2. ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ก่อนการจัดกิจกรรม

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ขั้นทำความเข้าใจ (10 นาที)

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเรื่อง การประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า พลังงานและโทรศัพท์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกัน เพื่อช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัว และช่วยรัฐประหยัดพลังงาน รวมถึงช่วยโลกไม่ต้องเผชิญกับภาวะโลกร้อนมากไปกว่านี้ จากนั้นครูเปิด VCD สารคดีเรื่องภาวะโลกร้อนให้นักเรียนดู เมื่อจบแล้วให้ตัวแทนหรืออาสาสมัครบอกความรู้สึกที่เกิดขึ้น

2. ขั้นแสดงความสัมพันธ์ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แล้วแจกเอกสารใบงานเรื่อง “มิสเตอร์เซฟ” ให้นักเรียนศึกษา แล้วร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้เหตุผล สรุป ตามหัวข้อที่กำหนดในใบงาน แล้วออกมารายงานให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง

3. ขั้นกำหนดคุณค่า (15 นาที)

ครูและนักเรียน ร่วมกันสรุปอภิปรายในประเด็นของการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า พลังงาน และโทรศัพท์อีกครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนอาสาสมัครเล่าถึงประสบการณ์การประหยัดของตน ที่สามารถทำได้ แล้วลองบอกว่าเมื่อทำได้แล้วเกิดผลดี ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมประเทศชาติอย่างไรบ้าง

4. ชั้นแสดงออก (10 นาที)

ครูให้นักเรียนเขียนข้อคิด ความรู้สึก แล้วลุกขึ้นบอกเพื่อนๆ ในห้อง และบอกหลักที่ตนจะยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อช่วยลดภาวะโลกร้อน ช่วยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า ประหยัดพลังงาน และประหยัดค่าโทรศัพท์ให้เพื่อนๆ ฟัง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงานและข้อตั้งใจ หลักที่จะนำไปปฏิบัติต่อไป

4. ชั้นแสดงออก (10 นาที)

ครูให้นักเรียนเขียนข้อคิด ความรู้สึก แล้วลุกขึ้นบอกเพื่อนๆ ในห้อง และบอกหลักที่ตนจะยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อช่วยลดภาวะโลกร้อน ช่วยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า ประหยัดพลังงาน และประหยัดค่าโทรศัพท์ให้เพื่อนๆ ฟัง

การประเมินผล

1. ตั้งใจจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงานและข้อตั้งใจ หลักที่จะนำไปปฏิบัติต่อไป

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 9 ชื่อกิจกรรม “มิสเตอร์เซฟ”

เรื่อง “มิสเตอร์เซฟ”

ครูดาว สอนวิชาสังคมศึกษา ได้เล่าเรื่องภาวะโลกร้อนให้นักเรียนในชั้นเรียนฟัง เพื่อให้ นักเรียนได้ทราบว่า สถานการณ์ในปัจจุบันนั้นภาวะเรือนกระจก ที่เกิดจากการปล่อยก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์ คำนวณจากโรงงานและการเผาขยะอย่างผิดวิธี การเผาผลาญเชื้อเพลิงของ เครื่องยนต์ทุกประเภท อีกทั้งการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างสิ้นเปลือง ไม่เกิดประโยชน์อย่าง เต็มที่ แล้วจึงเล่าเรื่องเปรียบเทียบระหว่างชายสองคนให้นักเรียนฟัง

ชายคนแรก ชื่อ สุมธ เขาได้พยายามลดค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าโทรศัพท์ ที่บ้านของเขา เขาจึง บอกกับทุกๆ คนในบ้านว่า เดือนนี้จะพยายามลดค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าโทรศัพท์อยากให้ทุกคน ช่วยกัน และอยากจะรู้ว่าจะสามารถลดลงได้สักเท่าไร ในเดือนนั้น พวกเขาดูโทรทัศน์เครื่องที่อยู่ กลางบ้านด้วยกัน และเมื่อข่าวภาคค่ำจบลง ทุกคนก็ปิดไฟแล้วเข้านอน สูดาลูกสาวคนเล็กเปิดวิทยุ เพื่อฟังเพลง เมื่อรายการจัดอันดับเพลงฮิตจบลง ประมาณ 4 ทุ่มครึ่ง จึงปิดวิทยุและถอดปลั๊กไฟออก แล้วเข้านอน ในเดือนนั้น สุมธสามารถลดค่าไฟฟ้าได้ประมาณ 150 บาท แต่ค่าน้ำและค่าโทรศัพท์ ยังเท่าเดิม เขาจึงวางแผนทำใหม่ในเดือนต่อไป ด้วยการนำน้ำซักผ้าที่แม่ซักผ้าเสร็จแล้ว ไปใช้รดน้ำ ต้นมะม่วงที่ปลูกไว้ริมรั้วหลังบ้าน และใช้น้ำล้างจานรดผักสวนครัวที่ปลูกไว้ข้างครัว จากนั้นเขา แนะนำคุณแม่พ่อกับให้ใช้น้ำจากกระป๋องล้างรถ แทนการใช้สายยางล้างรถ ในเดือนถัดมา เขาประหยัดค่า ไฟฟ้าได้เหมือนเดิม และยังประหยัดค่าน้ำได้อีก

ชายคนที่สอง ชื่อ เศรษฐา เขามีแผนการลดค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าโทรศัพท์ เช่นเดียวกัน หลังจากที่เขาได้แจ้งให้ทุกๆ คนในบ้านทราบแล้ว เขาไม่สามารถลดค่าไฟฟ้าลงได้ เนื่องจากเขา ต้องใช้คอมพิวเตอร์หาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อทำรายงาน ซึ่งก็ทำให้ค่า โทรศัพท์เพิ่มมากขึ้นด้วย และในวันสุดสัปดาห์เพื่อนมาใช้คอมพิวเตอร์ของเขาเพื่อหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตอีกด้วย และงาน ที่ค่อนข้างมาก ไม่สามารถทำให้เสร็จได้ในวันเดียว จึงค้างคืนที่บ้านของเขาด้วย ทำให้ค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าโทรศัพท์เพิ่มมากขึ้นทุกอย่าง เขาจึงตั้งใจว่าเดือนต่อไป เขาจะต้องลดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ลงให้ ได้ ถึงตรงนี้ ครูดาวให้นักเรียนช่วยกันคิดหาวิธีช่วย เศรษฐา

เอกสารประกอบการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 9 ชื่อกิจกรรม “มิสเตอร์เซฟ”
--

ใบงาน เรื่อง “มิสเตอร์เซฟ”

ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

1. ถ้านักเรียนเป็นเศรษฐี นักเรียนจะมีวิธีในการลดค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์อย่างไร

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการประหยัดน้ำ ไฟฟ้าและค่าโทรศัพท์

.....

.....

.....

3. นักเรียนสามารถช่วยประหยัดพลังงานได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ถ้าน้องของนักเรียนคุยโทรศัพท์เพื่อความสนุกสนาน เป็นเวลานานๆ โดยไม่คำนึงถึงความสิ้นเปลือง

.....

.....

.....

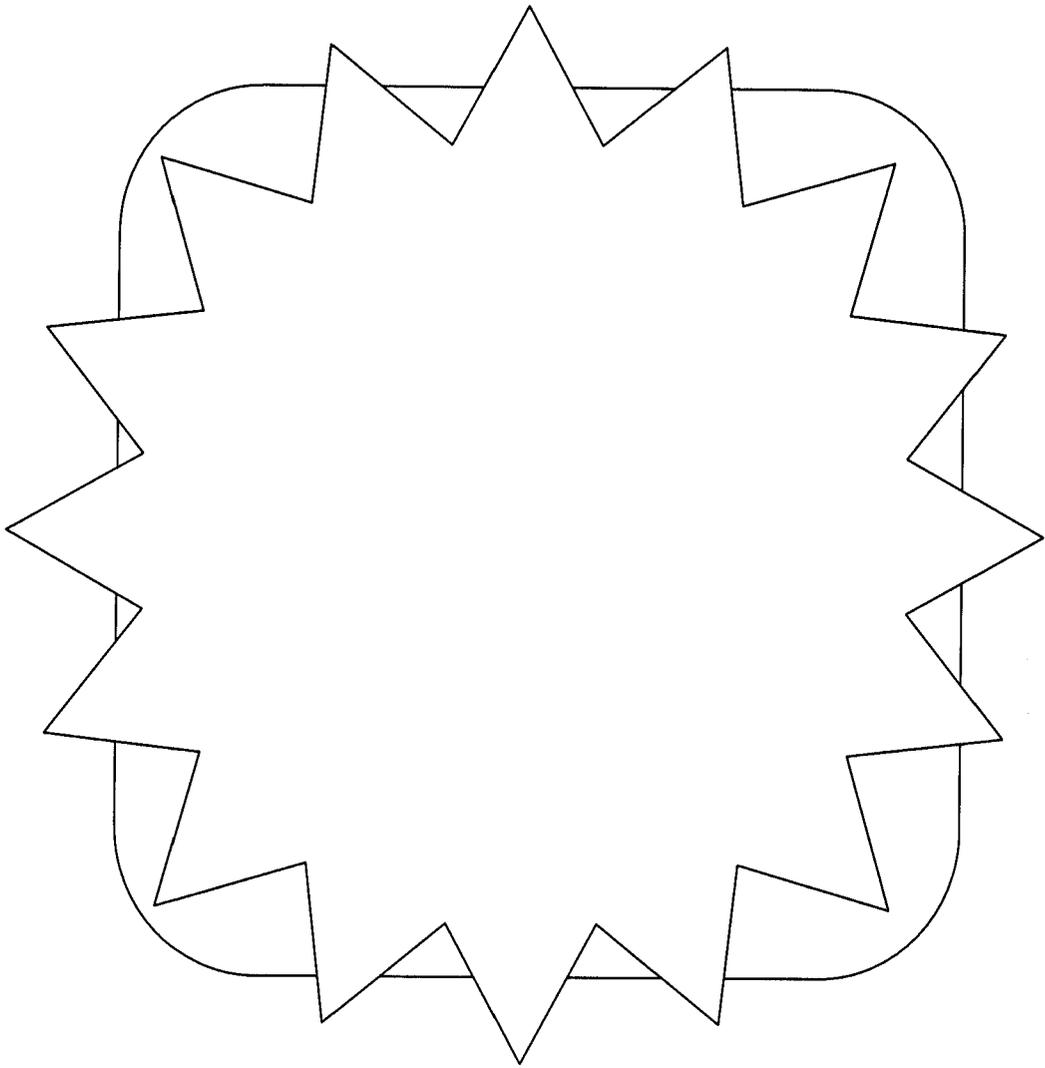
5. ให้นักเรียนช่วยกันคิดคำขวัญ รณรงค์ให้เพื่อนๆ นักเรียนช่วยกันประหยัดน้ำ ไฟฟ้า พลังงานและค่าโทรศัพท์

.....

.....

.....

ฉันจะเป็น “มิสเตอร์เซฟ”

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ อ.ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร
สถานที่ทำงาน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
วุฒิการศึกษา กศ.ค. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)
2. ชื่อ นางสาวทองขาว อรรถยานนท์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทศบาลวัดละหาร อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดละหาร
3. ชื่อ นางมาลัยรัตน์ โอพารัต
สถานที่ทำงาน โรงเรียนหัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
วุฒิการศึกษา กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่ง ครูอันดับ คศ.3 หัวหน้างานแนะแนวโรงเรียนหัวหิน
4. ชื่อ นายจจรเกียรติ เครือประดับ
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต1
วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (บริหารการศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. ชื่อ นายเสรี ชวนวัน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนประจวบวิทยาลัย .เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์
วุฒิการศึกษา ค.ม. (บริหารการศึกษา)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้าฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางนิตยา กฤษเจริญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการ
การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้วิจัย เรื่อง ผลการ
พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง เพื่อพัฒนาค่านิยมการประหยัดและการ
ออม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอรุณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตามโครงการวิจัยที่แนบมาด้วยนี้

การวิจัยเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับ
ความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมี
ความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย สาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษา
จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรธรรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ภาคผนวก ค

แบบตรวจประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการแนะแนว

**แบบตรวจประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อพัฒนาการประหยัดของนักเรียน**

ผู้ตรวจ.....
สถานที่ติดต่อได้สะดวก.....โทรศัพท์(บ้าน).....
โทรศัพท์(มือถือ).....

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความที่เป็นเกณฑ์ในการประเมิน แล้วขีด / ลงในช่องความคิดเห็นของแต่ละกิจกรรมในชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการกระจ่ายค่านิยม เพื่อพัฒนาค่านิยมการประหยัดและการออมของนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน
1 โครงสร้างของชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
2 การทำแผนกิจกรรมมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม
3 เขียนวัตถุประสงค์ได้สอดคล้องกับกิจกรรม
4 การเขียนกิจกรรมเรียงลำดับแนวความคิดอย่างมีขั้นตอนและเหมาะสมกับระดับชั้น
5 การเขียนกิจกรรมเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดแต่ละขั้นตอน
6 ใบความรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
7 ใบงานมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
8 สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้มีความเหมาะสมกับกิจกรรม
9 เทคนิคที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม
10 การวัดและประเมินผลกำหนดได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
11 การใช้ภาษาในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมถูกต้อง อ่านง่าย และสื่อความหมายได้ชัดเจน
12 การทำชุดกิจกรรมเป็นระเบียบและมีความประณีต

เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาค่านิยมการประหยัดและการออมของนักเรียน ขอความกรุณาท่านพิจารณาดังนี้

1. ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องแต่ละรายการ ตามความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งเสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติมตามแต่จะเห็นสมควร

2. หากท่านพิจารณาเห็นว่าแผนการจัดกิจกรรมแต่ละรายการเหมาะสม ให้ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง +1 ถ้าไม่แน่ใจให้ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง 0 และถ้าท่านพิจารณาเห็นว่าไม่เหมาะสม ให้ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง -1

แบบแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว

ที่	ชื่อกิจกรรมแนะแนว	ความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1	ใครเอ่ย				
2	พอประมาณ				
3	ฉลาดซื้อ				
4	พอเพียง อย่างเพียงพอ				
5	นาที่ทอง				
6	ชีวิตที่มีคุณค่า				
7	ผู้วิเศษ				
8	ผู้พิทักษ์				
9	มิสเตอร์เซฟ				
10	ฉันทำได้				

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจเครื่องมือ

()

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

**การตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว
ตามทฤษฎีการกระจำงค่านิยมเพื่อพัฒนาค่านิยมการประหยัดและการออมของนักเรียน**

ที่	รายการ	ความคิดเห็น			หมายเหตุ
		-1	0	+1	
1	สาระสำคัญในแต่ละแผนกิจกรรม สามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
2	การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องและครอบคลุมสาระสำคัญ				
3	โครงสร้างของเนื้อหาในแต่ละแผนกิจกรรม มีความสอดคล้องกับค่านิยมและพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนา				
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา				
5	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
6	การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการกระจำงค่านิยม				
7	สื่อที่ใช้ มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย				
8	การวัดและการประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสามารถวัดได้ตามสภาพจริง				

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจเครื่องมือ

()

ตำแหน่ง.....

...../...../.....